

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER
7096 AA
60100200

Plačnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLI. št. 267 (12.299)

Trst, četrtek, 28. novembra 1986

Zaradi preusmeritve letala na Malto Poleg Egipta tudi PLO obtožuje libijski režim

KAIRO — Egiptovsko-libijski odno-
si se še nadalje nevarno zaostrojujejo.
Kairo nadaljuje s svojimi odkritimi
obtožbami, da je Libija kriva za u-
grabitev egiptovskega potniškega le-
tala, ki se je tako tragično končala
na letališču v La Valletti. Egipt ko-
piči na libijski meji nove in nove vo-
jaške enote, ZDA so okrepile elek-
tronsko nadzorstvo nad Libijo, egiptov-
sko časopisje in televizija pa sta
že začela kapilarno propagandno vo-
jno proti Libiji, s katero hočejo pre-
pričati javno mnenje v libijsko krivdo.
Trditve, ki jih navaja današnji e-
giptovski tednik »Al Musavar«, so
res lahko samo epizoda v propagand-
ni vojni, a so do neke mere lahko
tudi verodostojne. »Al Musavar« na-
vaja, da je ugrabitev izvedla pale-
stinska odpadniška skupina Abu Ni-
dala pod pokroviteljstvom Libije, ak-
cija pa je pripravil Abu Nidalov so-
delavec Šafik Ereida ob podpori treh
častnikov libijske tajne službe Sale-
ma Abu Šereide, Abdalaha Hegazija
in Abdalaha el Senusija. Kako je pri-
šel tednik do teh informacij, je po-
polna skrivnost. Zgovorna pa je ugo-
tovitev, da je član centralnega ko-
mitaja PLO Abu el Hol včeraj po-
rdil, da je ugrabitev organizirala
Libija. Abu el Hol ni obtožil Abu Ni-

dala, le navedel je, da terorist iz-
vršuje libijske ukaze.

Libija se je torej znašla na zatožni
klopi. V Tripolisu seveda zavračajo
obtožbe in trdijo, da je Kairo spril-
jil sedanjo gonjo le, da bi prikrlil
pekoči poraz iz La Vallette.

Včeraj pa je Egipt uradno zahte-
val, naj mu Malta izroči edinega pre-
živelega ugrabitelja. V Kairu so go-
tovi v libijsko krivdo, a kot kaže
nimajo otipljivih dokazov, te jim la-
hko da le preživeli gusar. Malta pa je
medtem že napovedala, da bodo zrač-
nemu gusarju sodili na malteških
tleh.

Egiptovsko-libijski zaplet je nale-
tel na širok odmev v ameriškem tis-
ku, kjer so prepričani, da Washing-
tonska administracija že računa na
morebitni vojaški spopad. S tem v
zvezi naj bi Washington nudil Egiptu
vsostransko pomoč, tako s satelitski-
mi posnetki premikanja libijskih enot
kot z elektronskim prisluškovanjem in
izvidniškimi poleti.

Med političnimi opazovalci pa se
vedno bolj utrjuje prepričanje, da bo
Mubarak še bolj stopnjeval napetost,
a se ne bo odločil za vojaški poseg:
s tem naj bi poskušal zamajati Ga-
dafijev režim, ki ima dovolj notra-
njih nasprotnikov.

S slavnostnim govorom Vinka Hafner V SKUPŠČINI SLOVENIJE SVEČANOSTI OB 40-LETNICI RAZGLASITVE REPUBLIKE Delegati niso podprli osnutka zveznega proračuna za 1986

LJUBLJANA — Delegati slovenske
skupščine drugi dan zasedanja niso
podprli osnutka zveznega proračuna,
namreč, da je zaradi previsoke po-
stavke povsem inflacijski, namesto
da bi bil za zgled vsem drugim.
Medtem so osnutek republiškega pr-
oračuna sprejeli skoraj brez razprave.
S številnimi pripombami pa so spre-
jeli osnutka republiške in zvezne re-

solucije za prihodnje leto.

Dvodnevno zasedanje so zaključili
s slavnostnim zasedanjem vseh treh
zborov skupščine v čast 40. obletnice
razglasitve republike. Na slovesno-
sti, ki so ji prisostvovali najuglednej-
ši družbenopolitični delavci Sloveni-
je, je govoril Vinko Hafner, ki je
med drugim dejal:

»Slovinci si svoj narodni obstoj in

suverenost lahko zagotovimo le zdru-
ženi v Jugoslaviji. Obenem pa samo
v njej lahko zagotavljamo tudi uresni-
čevanje naših temeljnih razrednih in-
teresov, torej uveljavljanje samo-
upravnih socialističnih odnosov.

Ko odločno poudarjamo trdno pri-
padnost slovenskega naroda in de-
lavskega razreda Jugoslaviji, pa mo-
ramo enako odločno nasprotovati
vsem poskusom, da bi to pripadnost
kdor koli izkoriščal za omejevanje
naše narodne suverenosti in samobi-
tnosti, za istovetenje naše nacionalne
zavesti in občutljivosti z nacionali-
zmom in separatizmom, za podcenje-
vanje našega dejanskega prispevka k
ustvarjanju in razvoju nove Jugosla-
vije ali za enostavno izkoriščanje z
večjim odlivanjem dohodka sloven-
skega združenega dela, kot je to eko-
nomsko in družbeno upravičeno in
sporazumno urejeno v federaciji ali
s samoupravnim združevanjem dela
in sredstev. Zato se vztrajno zavze-
majmo da se po načelu »čisti raču-
ni dobri prijatelj« kar se da jasno
predoči vsej jugoslovanski javnosti
dejansko ustvarjanje in prelivanje do-
hodka na celotnem jugoslovanskem
prostoru in tako vnaprej ozvejo ne-
dokazana obtoževanja, kdo koga iz-
korišča.« (dd)

Umrla je Franja

LJUBLJANA — Včeraj je v 72. letu preminila Franja Bojc por.
Bidovec, zdravnica in upravnica znamenite partizanske bolnice pri
Cerknem, ki je bila poimenovana po njej. Rodila se je 26. novembra 1913
v Nemški vasi pri Ribnici na Dolenjskem.

Družina, v kateri je Franja bila rojena, je bila napredno usmer-
jena in številna: 7 otrok, od katerih jih je 6 odšlo v partizane in se
od teh dva nista vrnila. Sama je šla v partizane po kapitulaciji Italije
septembra 1943 (toda v OF je bila že od leta 1941), ko je v Ribnici
že delovala kot terenski zdravnik pa tudi v obveščevalni službi.

V bolnico Franja je dospela 2. januarja 1944 po nočnem pohodu iz
Čepovana in v njej ostala — razen kratkega presledka — do konca
vojne. Odlikovala se je po plemenitem značaju in nesebičnosti, pri
skrbni za ranjene in se je ravnala po pravilu, da mora partizan iz ne-
mogočega narediti mogoče.

Zaradi nemira evropskega poslanca Alfea Mizzaua

Evropska konferenca o manjšinah bo v Trstu, Vidmu... ali na Sardiniji?

MARKO WALTRITSCH

VIDEM — Ni ga dneva, da ne bi bilo v fur-
lanskih časopisih omenjeno ime evropskega po-
slanca Alfea Mizzaua. Ta demokristjanski poslanec,
nekoč tudi deželni odbornik, najprej za kul-
turo, potem za kmetijstvo, je zelo aktiven v fur-
lanski demokristjanski stranki, v kmečkih orga-
nizacijah, v Furlanskem filološkem društvu, kate-
rega je predsednik, sedaj pa seveda še v evrop-
skem parlamentu. V svojem velikem zanimanju za
ovrednotenje furlanske kulture in jezika pa posl.
Mizzau pozablja, to celo hoté, na podobne proble-
me, ki jih imajo Slovenci v videmski pokrajini in
tudi ljudje v nekaj bavarsko-nemško govorečih
otočkih v Karniji. Zaradi tega je težko razumeti
kako se prizadevanje za uveljavitev enega jezikov,
furlanskega, sklada z negiranjem podobne pr-
vice drugim.

Znano je, da je Evropska gospodarska skup-
nost pred časom preučila vprašanje narodnih in
jezikovnih manjšin v državah EGS. Sklenili so
tudi podpreti pobudo za evropsko konferenco o
manjšinah. Okvirno je bil kot sedež te konference
izbran Trst. EGS je v ta namen že nakazala 170

milijonov lir. Konferenca naj bi bila spomladi
1986. V Trstu je že bil pred kratkim sestanek za-
stopnikov dežele in tudi nekaterih drugih usta-
nov, kjer je bil izdelan okvirni program. Konfe-
renca naj bi trajala štiri dni. Zanj se zelo za-
vzema organizacija Confemil. Že takrat ko je bil
govor o tem, da bi bila konferenca v Trstu, je
Mizzau dal izdelati Furlanskemu filološkemu dru-
štvu načrt, da bi ta konferenca bila v Vidmu.

Očitno izbira Trsta poslancu Mizzauu ne prija
in je prav v svojstvu evropskega poslanca v Stras-
bourgu še naprej delal na tem, da bi izpodkopal
temelje tržaški izbiri. Na tiskovni konferenci, ki
jo je pred dnevi na hitro sklical v Vidmu in ta-
verni znane pivnice sredi mesta, je Mizzau po-
vedal, da si je še vnaprej v evropskem parlamen-
tu prizadeval, da bi bila konferenca v Vidmu in
ne v Trstu. Če ne bo tako pa mora priti do
kompromisa: dva dni v Trstu, dva dni pa v Vid-
mu. Drugače pa iz tega ne bo nič. »Cumò no si
pues proprit molà,« je v furlanščini novinarjem
dejal Alfeo Mizzau. Povedal je tudi, da deželni
odbor podpira to njegovo zamisel o poteku konfe-
rence v dveh mestih naše dežele. O »sporu« med
Trstom in Vidmom je bil govor tudi v posebnem
odboru parlamenta EGS, je povedal Mizzau. Ja-
sno je, da so bili drugi člani tega odbora nekoliko

zaprepani zaradi tega, saj je že vse kazalo,
da bo konferenca v Trstu. Baje niso sploh mogli
razumeti teh sporov znotraj naše dežele.

Pri vsem tem pa se pred vrati pojavlja nov
kandidat: Sardinija. Če ne bo sporazuma med Tr-
stom in Vidmom, to pomeni če ne bo Mizzau mi-
roval, in prepričani smo da ne bo, tudi zato ker
si hoče s to konferenco evropskega značaja pri-
dobiti še novega ugleda v Furlaniji, ne bo kon-
ference v naši deželi, marveč na Sardiniji. Tam
ne bi imeli težav z določitvijo kraja kjer naj bi
se vršila. Če pa konference pri nas ne bo, bomo
Slovenci spet za nekaj prikrajšani.

V Rimu odložili razpravo o paketu za Trst in Gorico

RIM — Komisija za proračun poslanske
zbornice je včeraj odložila sklepno razpravo
o »paketu« za Trst in Gorico, o katerem bo
sedaj tekla razprava prihodnji teden. Odlo-
žitev je treba pripisati izključno procedural-
nim težavam in preobremenjenosti komisije,

Prekinjena razprava o višji šoli

RIM — Rdeča luč za reformo
višje srednje šole in polemike v
vladni večini po zahtevi PSI, da
je treba to problematiko na novo
prediskutirati in čó tedaj odlo-
žiti vsakršno stvarno odločitev o
tem vprašanju.

Pred prekinitvijo zasedanja je
tekla beseda tudi o členu zakon-
skega predloga, ki predvideva,
da morajo šolski programi na o-
zemlju, kjer živijo manjšine, upo-
šteti posebne potrebe teh skupnosti
in prispevati k ovrednotenju
manjšinskega jezika in kulture.
Po krajši razpravi pa je komisija
na predlog predstavnice PSI za-
časno postavila ob stran ta člen
in nadaljevala z obravnavo na-
slednjih. Poslanka Laura Finca-
da je bila namreč mnenja, da je
treba to problematiko neposred-
no povezati z zakonskim osnutki
o zaščiti manjšin in jezikovnih
skupnosti. (st)

NA 2. STRANI

Lep podvig Spličanov

Splitski Hajduk je včeraj poskrbel
za pravi podvig v prvi tekmi osmine
finala evropskega tekmovanja za po-
kal UEFA. Spličani so namreč kar
v gosteh premagali sovjetsko moštvo
Dnjepra z 1:0 in so tako napravili
odločilen korak, da se uvrstijo v četr-
tfinale. Zmagoviti zadetek pa je
Hajduk dosegel s pomočjo avtogola
domačega branilca Pučkova.

Italijanska predstavnica v tem pokalu sta igrala
neodločeno. Če pomeni remi Milana, ki je igral v okrn-
jeni postavi in v gosteh proti Waregmu (1:1), uspeh,
pa tega ne moremo trditi za Inter. Corsovi varovanci
so namreč proti varšavski Legii doma igrali brez za-
detkov.

Povratna srečanja bodo 11. decembra.
Včeraj je beograjska C. zvezda igrala zaostalo po-
vratno tekmo pokala pokalnih prvakov proti danskemu
moštvu Lyngbyja in po pričakovanju zmagala (3:1). Beo-
gražani so se uvrstili v četrtfinale, saj so v prvi tek-
mi v gosteh igrali neodločeno z 2:2.

NA 10. STRANI

1. Erlacher, 3. Strel

V veleslalomu svetovne serije v Sestrieresu so Italijani
in Jugoslovani vozili nad pričakovanjem. Zmagal je Er-
lacher pred švicarjem Gaspozom in Strelom (na sliki od
leve), v prvi deseterici pa so še štirje »azzurri« in
dva »plava«

NA 10. STRANI

Podražitev železnice telefona in elektrike

RIM — Na pragu so nove podra-
žitve javnih tarif. V nedeljo, 1. de-
cembra, bodo cene železniških vo-
zovnic poskočile približno za 9 od sto,
poleg tega finančni zakon predvideva
ukinitvev oziroma omejitev potniških
olajšav, to je vozovnic in abonmajev
po nižnji ceni. Povišala se bo na-
dalje tako imenovana termična do-
klada, in to za 8,4 od sto s 1. jan-
uarjem 1986. Dodati velja, da ima
medministrski odbor za cene (CIP)
v mislih odpravo ali bistveno skre-
nje tako imenovanega socialnega pa-
su porabnikov električnega toka, kar
bi po izračunu zveze potrošnikov (U-
nione consumatori) pomenilo 41-od-
stotno podražitev računov ENEL ob

poprečni stanovanjski porabi elektri-
ke. Podobno velja za telefon. CIP
proučuje možnost podražitve tarif v
mejah inflacijske stopnje (7 od sto),
toda v smislu finančnega zakona naj
bi tudi na tem področju »revidirali«
socialni pas uporabnikov: ko bi ga
ukinili, bi to ob poprečni uporabi te-
lefona pomenilo obremenitev za 14,8
od sto.

To pa še ni vse. V naslednjih ted-
nih se bodo posamezni pokrajinski
odbori za cene razčlenjeno odločili za
podražitev plina, vode in mestnih av-
tobusnih prevozov; v večjih mestih
naj bi cena vozovnice poskočila kar
za 50 od sto na 600 lir.

Stavka gasilcev ustavila letala

RIM — Zaradi stavke gasilcev včlanjenih v sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL je bil včeraj med 8. uro in 14.20 po italijanskih letališčih povsem ohromljen letalski promet. S stavko gasilcev so namreč odpadli varnostni pogoji za vzlete in pristanke letal. Odpadlo je okrog 70 notranjih in mednarodnih poletov, dvajset pa so jih lahko opravili s spremembami urnikov.

Gasilci stavkajo, ker v finančnem zakonu niso predvidena sredstva za okrepitev organika s tisoč novimi delovnimi močmi, pa tudi zaradi odlaganja z reformo gasilske službe in revizijo poklicnih profilov osebja. Če ne bo pozitivnih odgovorov glede teh vprašanj, bodo ponovno prekržali roke v torek, 3. decembra.

Nasplih bodo prihodnji dnevi težavni za letalski promet. Za jutri napovedujejo stavko nadzornikov poletov včlanjenih v enotno sindikalno zvezo. Zahtevajo odobritev sporazuma o delovni pogodbi s strani vlade in napovedujejo v nasprotnem primeru še dve stavki, v ponedeljek, 2., in petek, 6. decembra.

V poslanski zbornici za nedoločen čas odložili razpravo NA REFORMO VIŠJE SREDNJE ŠOLE BO TREBA NAJBRŽ ŠE DOLGO ČAKATI

RIM — Vse kaže, da italijanska višja srednja šola ne bo v bližnji bodočnosti doživela pričakovane korenite reforme. Komisija za šolstvo v poslanski zbornici je namreč včeraj zjutraj po ostrih polemikah v vladni večini dokončno odložila oceno reforme, ki jo je senat odobril aprila letos po razpravi, ki je med spori, razhajanj in predčasnim razpusti parlamenta trajala skoraj deset let. Rdečo luč zakonski poti reforme so tokrat prižgali socialisti, katerim so se včeraj pridružili še liberalci, ki so bili od vsega začetka zelo skeptični celo nad umestnostjo korenite preobrazbe šolskega sistema. PSI je dejansko mnenja, da je senatni osnutek reforme pravzaprav že zastarel in da ne odgovarja več potrebam šole in družbe. Doslej smo skušali prilagoditi stvarnost inštitucijam, pravi PSI, treba pa je narediti prav nasprotno, to se pravi prilagoditi inštitucije (med temi tudi šole) potrebam ljudi in novim produktivnim procesom, česar senatni predlog ne upošteva. Zato bo najboljša začetki vse znova in s tem v zvezi takoj sklicati državno šolsko konferenco, na kateri bi, po mnenju so-

cialistov, položili temelje za resnično reformo šole. Od »stare« reforme gre izklopiti le predlog, ki podaljša rok obveznega šolanja do 16 let, medtem ko bo treba vse ostalo prediskutirati na novo.

Nepričakovano stališče PSI, ki ga baje podpira tudi predsednik vlade, je takoj sprožilo polemike v vladni koaliciji, kjer demokristjani obtožujejo socialiste, da so v zadnjem trenutku strukturno spremenili mnenje in se hoteli s tem prikupiti novemu dijaškemu gibanju. Da ne gre za običajne polemike med zavezniki, ki so v zadnjih tednih po aferi Achille Lauro skoraj vsakodnevne, pričča dejstvo, da se je za reformo višje srednje šole, ki jo je že odobril senat, včeraj uradno izreklo vodstvo KD, ki pravi, da bi nova zavlačevanja samo škodila šoli. V polemike se je sinoči vključila tudi ministrica za šolstvo Falcucijeva, ki med drugim zavrača predlog PSI za sklicanje državne konference o šolstvu, »ki bi povzročila samo dodatne zmešnjave, medtem ko italijanska šola v tem trenutku potrebuje stvarne in korenite ukrepe, ne pa besedičen in posvetov.

Polemike, ki so naenkrat izbruhnile, skrivajo dolgoletna trenja, ki so ves čas spremljala dolgo parlamentarno razpravo o tem vprašanju. Osnutek reforme višje srednje šole je v prvi vrsti podaljšal rok obveznega šolanja do 16 let, čeprav ni povsem pojasnil, ali se pri teh letih zaključijo obvezna nižja šola ali pa pričena višja šola, ki bi bila v bodočnosti enotna in bi se imenovala »licej«. Bienenj nove višje šole bi moral biti skupen za vse stroke in usmeritev in šele nato bi morali dijaki izbirati specializacije. Socialisti postavljajo sedaj v dvom to načrtovano reorganizacijo šolstva in trdijo, da bi morala nova višja šola privilegirati programe in se ostre formalizma in birokracije, s katerima je prežet italijanski vzgojni in izobraževalni aparat. Zato je treba po mnenju PSI najprej razbiti centralizem, na katerem temelji šola in nuditi višji šoli programsko avtonomijo, ki je danes nima. Zakaj bi moral o šolskih programih še dalje odločati minister, pravijo socialisti in zakaj ne posamezne šole, ki so glede tega v celoti odvisne od skrbništva in od državne birokracije? SANDOR TENCE

Razprava o proračunu JLA

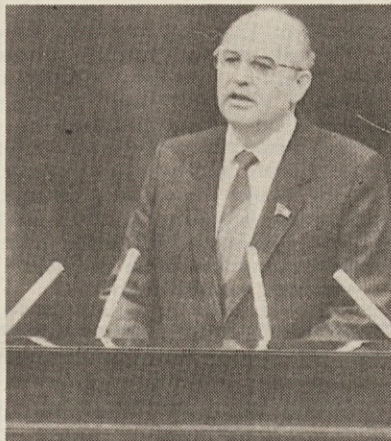
BEOGRAD — Po ekspozeju predsednice ZIS Milke Planinc delegatom zvezne zbornice in zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ, so delegati na včerajšnji skupni seji poslušali tudi uvodni poročili zveznega sekretarja za finance Vlada Klemenčiča, ki je dejal, da je predvideno, da bo obseg izdatkov proračuna federacije v prihodnjem letu znašal 1.217 milijard 377 milijonov dinarjev oziroma 76,4 odstotka več od rebalansiranega proračuna za leto 1986. Predlagani skupni obseg prihodkov proračuna za leto 1986 sodeluje z 7,31 odstotka v predvidenem družbenem proizvodu za prihodnje leto. V okviru enotnega jugoslovanskega proračuna za prihodnje leto so v posebni podbilanci prikazani prihodi in izdatki potrebni za finansiranje JLA v višini 784.663 milijonov dinarjev, v drugi podbilanci pa za finansiranje drugih namenov iz tega proračuna v višini 432.713 milijonov.

Zvezni sekretar za ljudsko obrambo Branko Mamula je med drugim poudaril, da oboroževalna tekma povečuje finančne izdatke v te namene do astronomskih višin. V minulih petih letih so se vojaški izdatki v svetu realno povečali za več kot 80 odstotkov in so dosegli okoli 1000 milijard dolarjev na leto.

Ko je pojasnjeval proračun potreb za finansiranje rednega življenja in dela enot in ustanov JLA in izvajanja programa razvoja in posodobitve, ki izhajajo iz nujnih operativnih potreb, je ocenil, da bi morali za finansiranje JLA v prihodnjem petletnem obdobju nujno zagotoviti finančna sredstva v višini 6,61 odstotka od ocenjenega narodnega dohodka. Glede na težak gospodarski položaj države pa brez posledic ne bi bilo mogoče povečati udeležbe sredstev za finansiranje JLA nad 5,2 odstotka od narodnega dohodka, kolikor je določeno za uresničevanje že okrnjenega tekočega načrta razvoja JLA. To bo nedvomno vplivalo na nadaljnji razvoj in posodobitev, je poudaril Mamula in dodal, da se bo s tem odstotkom samo upočasnili sedanji trend zaostajanja tehnične posodobitve oboroženih sil, da pa se ne bo zaustavil.

Zvezni zbor skupščine Jugoslavije pa je včeraj sprejel spremembe in dopolnitve zakona o vojaški obveznosti, po katerih se vojaški rok s 15 skrajša na 12 mesecev. (dd)

Pozitivna ocena brez skrivanja razhajanj in težav Gorbačov pred vrhovnim sovjetom o rezultatih ženevskega srečanja

MOSKVA — Z odobritvijo proračuna za leto 1986 in s posegom generalnega sekretarja KP SZ Mihaila Gorbačova se je včeraj v Moskvi po dveh dneh razprav končalo zasedanje vrhovnega sovjeta.

Mihail Gorbačov je v svojem obširnem govoru poročal o rezultatih nedavnega ženevskega vrha in načel vsa preča vprašanja sovjetske družbe od notranjopolitičnih in zunanje-političnih do gospodarskih. Glede ženevskega vrha je jasno spregovoril o težavah, a je obenem poudaril, da je bilo srečanje »pozitivno« tako glede »pomembnih« sporazumov kot tudi ob dejstvu, da je že samo srečanje pozitivno vplivalo na medblokovske odnose.

Ob ugotovitvi »pomembnosti« sporazuma, ki uvaja stalne stike med obema državama na najvišji ravni, je Gorbačov priznal, da niso našli skupnega jezika ob »temeljnih vprašanjih preperevanja oboroževalne tekme«. Temu je botrovalo po besedah Mihaila Gorbačova predvsem stališče ZDA glede militarizacije vesolja. Reaganova administracija se noče odpovedati svojim načrtom o »vojni zvezd«. Brez te odpovedi pa ni mo-

žna nobena omejitev jedrske oborožitve. Gorbačov je ob tem izrazil upanje, da ni Reagan izrekel zadnje besede in da bi bil lahko sporazum še možen. Vsekakor pa je Gorbačov poudaril, da bi ob ameriški militarizaciji vesolja tudi SZ sprejela ustrezne korake.

Glede regionalnih spopadov je Gorbačov navedel, da želi SZ mirno rešitev afganistanske krize, a da ne pristaja na tuja vmešavanja, kar so poudarili tudi v zvezi in navedli tudi regionalne krize, v katere so vpletene ZDA. Generalni sekretar KP SZ je spregovoril tudi o francoskih in britanskih jedrskih silah in se zavzel za neposredna pogajanja.

Kot zadnje naj omenimo, da je vrhovni sovjet odobril proračun za leto 1986, v katerem so izdatki za obrambo enaki kot leto prej, in sicer 19 milijard rubljev (24,3 milijarde dolarjev), to pa je 4,6 odstotka državnega proračuna.

Med sindikati soglasje o delovnem urniku, ne pa o premični lestvici

FIRENCE — Sporazuma o premični lestvici za javne uslužbenke, ki je bil dosežen med vlado in sindikati, ni mogoče spremeniti z namenom raztegniti ga na druga delovna področja, in to niti v pogledu stopnje kritja prejemkov pred inflacijo (52 od sto) niti v pogledu ustroja lestvice (580.000 lir s 100-odstotnim, ostalo pa s 25-odstotnim indiciranjem). To sta soglasno poudarila glavna tajnika CGIL Lama in CISL Marini na vsedržavnem kongresu UIL v Firencih, s tem pa otežkočila delo ministru De Michelisu, ki se zavzema za čimprejšnji sporazum o problemu draginske doklade tudi s Confindustrio. Glavni tajnik UIL Benvenuto je, kot znano, glede premične lestvice popustljivješi: nasprotuje sicer kakršnikoli spremembi omenjenega sporazuma, kar zadeva stopnjo kritja plač, zavzema pa se za prožnejše stališče sindikatov glede samega ustroja premične lestvice, čeprav v isti sapi naglašja, da si prizadeva za takšno rešitev, ki bi bila enaka za vse.

Pač pa CGIL, CISL in UIL soglašajo z Benvenutovim predlogom o bolj omejenem skrcenju delovnega urnika v dveh fazah, kar pomeni, da bodo vsi trije sindikati v

tem smislu tudi enotno nastopili na pogajanjih s Confindustrio. Sindikalno gibanje ne bo torej več kratko in malo zahtevalo skrajšanja tedenskega delovnega časa za dve uri, kot to predvideva julijska sindikalna platforma, ampak bo njegova zahteva razdeljena na dva dela. Prvi, na medkonfederalni ravni, bo zadeval prožnost delovnih pogojev, to je part-time, delo v poklicno - pripravljani dobi in občasno službovanje, za kar so potrebni primerni zakonodajni posegi. Drugi del zahteve pa bo vezan na obnavljanje pogodb in se bo nanašal na nadure, izmene, počitek ipd. Lama in Marini, skratka, pristajata na bolj omejeno skrajšanje delovnega urnika pa tudi na manjše kritje mezd in plač v primeri z draginsko doklado, v zameno pa zahtevata večjo skrb vlade in delodajalcev za vprašanja zaposlenosti, proizvodnosti in poklicne usposobljenosti.

Marini je dodal, da je sindikat tarča »pritiskov in groženj« tudi iz političnih krogov, ki zasledujejo spremembo sporazuma o premični lestvici, ter zlasti napadel Confindustrio: »V tej organizaciji zadostuje že en sam jastreb, da se golobice porazbežijo.« (dg)

Ostro stališče vodstva PSI o obsodbi novinarjev Avantija

RIM — Vodstvo socialistične stranke je včeraj razpravljalo o aferi v zvezi z obsodbo nekaterih socialističnih novinarjev in poslancev zaradi kritik, ki so jih izrekli na račun razsodbe zaradi umora Walterja Tobagija. Kot znano je sodišče zaradi kritičnih člankov v glasilu stranke Avanti obsodilo odgovornega urednika Intinija, poslanca PSI Andoja in Pilliterija ter nekatere druge novinarje istega časopisa.

Ob koncu zasedanja je vodstvo stranke izreklo »polno in bratsko solidarnost« obsojenim, ki so, kot poudarja sklepna resolucija, »krivi, da so na osnovah moralnosti, resnice in pravice kritizirali proces in rozsodbo, s katero so bili izpuščeni na prostost morlici Walterja Tobagija«.

Seje se je udeležil tudi tajnik stran-

ke Craxi, ki je razsodbo proti Intiniju in ostalim označil kot »temno poglavje za italijansko demokracijo«.

Ostre besede je izrekel tudi podtajnik PSI Martelli, ki je na zasedanju vodstva prebral poročilo strankine pravosodne komisije. Dejal je, da je zadeva izredno zaskrbljujoča v luči odnosov med sodstvom in sredstvi javnega obveščanja. Postavlja se troje vprašanj: uporaba kazenskega zakonika s strani sodstva kot sredstva cenzure, ki pogojuje svobodo obveščanja, vprašanje svobode kritike s strani parlamentarcev in vprašanje zadržanja parlamenta, ki je skrajno nepremišljeno odobril dovoljenje za sodni postopek proti izvoljenima predstavnika PSI. S tem v zvezi je Martelli kritiziral zadržanje KPI, ki da je bilo izrazito pristransko.

Kancler Kohl v Londonu

Velika Britanija in ZRN bosta pred božičem podpisali z ZDA sporazum o sodelovanju pri Reaganovi Obrambni strateški pobudi (SDI). To je rezultat obiska zahodnonemškega kanclerja Kohla v Londonu, kjer ga je na letališču dočkal britanski zunanji minister Howe. Obe državi torej načelno pristajata na sodelovanje v »vojni zvezd«, kljub temu da imata še pomisleke (AP)

Ni sledi za letalom F-104

PESCARA — Iskanje italijanskega vojnega letala F-104, ki je v torek takoj po 19.30 izginilo z radarske kontrole letališča v Pescari, se je včeraj nadaljevalo ves dan vendar brez uspeha. Doslej niso mogli zagotovo določiti, ali je letalo tresčilo ob apeninsko pobočje ali je strmoglavilo v morje. Verjetnejša je slednja hipoteza, zlasti na podlagi pričevanj dveh očividcev, ki naj bi videla ognjen predmet, ki se je ob tisti uri potopil v morje nedaleč od obale severno od kraja Vasto.

Letalo je bilo na vežbalnem poletu nad italijanskim jugom in se je vračalo proti Riminiju, od koder je vzletelo. Na njem je bil samo pilot, 31-letni kapetan Edoardo Costa iz Riminija.

Takoj se je pričela reševalna akcija, ki so jo ponoči prekinili zaradi slabih vremenskih razmer in zopet nadaljevali včeraj ob zori. Pri iskanju sodelujejo plovila vojne mornarice, helikopterji orožnikov in finančne straže ter posebno letalo za iskanje podmornic. Osredotočeno je na morski predel ob obali Abrucov. Včeraj popoldne so s helikopterja opazili na morsk gladini oljnat madež, vendar doslej še niso mogli ugotoviti, ali gre res, kot domnevajo, za sled o letalu.

Tudi delovni invalidi proti finančnemu zakonu

RIM — Velika množica delovnih invalidov (20-30 tisoč po prvih ocenah) je včeraj uprizorila v Rimu ogorčeno manifestacijo proti osnutku finančnega zakona. Invalidi, ki so se s posebnimi vlaki, avtobusi in zasebnimi sredstvi pripeljali iz vseh krajev Italije, so protestirali zaradi določil zakona, ki odvzemajo invalidom že pridobljene in ustajalne pravice.

Kot je v svojem govoru poudaril predsednik vsedržavnega združenja invalidov dela Dionisio Begliomini, je v osnutku vsaj troje vidnih določil, ki kratijo pridobljene pravice invalidov. Gre za prehod od vsakoletnega na dveletno izračunavanje rente INAIL, za ukinitve dnevne odškodnine za ponesrečene kmete in za odpravo oproščeni ticketa za težke invalide. To, je dejal Begliomini, ob klavnem propadu zdravstvene reforme in vsakega načrta v zvezi z varnostjo pri delu. Vsako leto zahtevajo nesreče na delu štiri tisoč smrtnih žrtev in 70 tisoč novih invalidov. Samo združenje šteje že milijon 300 tisoč članov.

Večina prebivalstva za podaljšanje samoprispevka za gradnjo vodovoda

SEŽANA — Referenduma o podaljšanju občinskega samoprispevka za sofinanciranje gradnje vodovodnega omrežja in raznovrstnih potreb vseh 34 krajevnih skupnosti v sežanski občini se je udeležilo kar 94,31 odstotka od vseh volilnih upravičencev. Teh je v občini 18.345 in kar 12.900 jih je glasovalo za podaljšanje občinskega

živijo. Mislim, da je rezultat referenduma tudi posledica dolgotrajnega, naporega dela velikega štaba ljudi (samo neposredno zadolženih aktivistov s strani OK SZDL in v krajevnih skupnostih je bilo več kot 400), ki je storil največ, kar se je dalo za uspeh referenduma. Visok odstotek udeležbe in tudi visok odstotek glasov »za« je nedvomno rezultat tega, da smo vseskozi delali na terenu, bili med ljudmi. Tam, v KS in v ozdih se je oblikovala politična klima, katere rezultatu smo bili priča večeraj.

Avgust Sitar, direktor kraškega vodovoda Sežana: »S tem rezultatom smo delavci v kraškem vodovodu in sis-u za oskrbo z vodo spet dobili obvezo, da dokažemo, kako gospodarno ravnamo z vsemi sredstvi, ki jih prispevajo občani in združeno delo za graditev vodovodnega omrežja. V iztekajočem se petletnem obdobju nam je to uspelo. Prepričan sem, da se bo to ponovilo in da bomo z denarjem gospodarno ravnali tudi do leta 1990. Do takrat naj bi zgradili 20 kilometrov primarnega vodovoda, od Sežane do Kozine, pa okrog 50 kilometrov sekundarnega vodovodnega mrežja, pri čemer bo delež sredstev občanov v celotni naložbi znašal 12 odstotkov, če pa bodo v združenem delu, potrdili višjo prispevno stopnjo, namensko za gradnjo vodovoda bo skupni delež dosegel 44 odstotkov. Druga sredstva bomo zbrali iz drugih virov. Ocenjujem, da bomo z gradnjo primarnega vodovoda nadaljevali že prihodnjo pomlad.«

Zdravko Renčelj, predsednik KK SZDL iz Povirja: »Uspeh referendu-

ma je večkrat. V težavnejših razmerah kot pred leti smo marsikje dosegli boljši rezultat, izrekli smo zaupanje vodstvu DPS in DPO ter strokovnim delavcem vodovoda. Mislim, da rezultat referenduma ne bi bil tak, če se v tistem »za« ne bi videli krajsani sami. Vsi so spoznali svoj konkreten interes, vsi so bili zelo dobro obveščeni o načrtih in seznanjeni tudi z vsem doseženim.«

DUSAN GRČA

MARIBOR — Sinoči je bila na mariborskem opernem odru primera Kačjega pastirja tržaškega skladatelja Pavleta Merkuja. Predstavo je režiral Jože Babič, libreto pa je oskrbela Svetlana Makarovič, orkester je vodil dirigent Stane Jurgec. O operi bomo še poročali v prihodnjih dneh.

samoprispevka. V sežanski občini je bilo večeraj nadvse slovesno, kar na 127 voličih in le na devetih je bil izid glasovanja negativen, le v eni KS (KS Štjak) pa je bila večina prebivalcev proti samoprispevku.

Tolikšne udeležbe, nedvomno pa tudi odličnega rezultata na referendumu, se v občini veselijo vsi, presenetil je tudi največje optimiste.

Kaj o rezultatu menijo nekateri, ki so bili s pripravami in izvedbo referenduma nenehno povezani kar leto dni?

Iva Hreščak - Vižin, predsednica OK SZDL Sežana: »Občani so z glasovanjem izrazili veliko pripravljenost za nemoten razvoj komune, v kateri

V Lignano razpravljajo o turističnih težavah

LIGNANO — Največje turistično mesto v naši deželi, to je Lignano Sabbiadoro, je v letošnji turistični sezoni zabeležilo upad turistov. Prav ta manjša prisotnost je vznemirila domače upravitelje, ki so problemu posvetili sejo občinskega sveta, na katero so povabili tudi predsednika deželnega odbora Biasuttija in odbornika za javna dela Bombena.

Biasutti je v svojem posegu dejal, da bo očitno potrebno poiskati nove možnosti za razvoj Lignano. Potrebne bodo torej tesnejše povezave med krajevnimi upravitelji in Deželo. Med predlogi, o katerih so na seji govorili, je na primer ta, da se ustrezno okrepijo marine in se tako zagotovi večji navtični turizem. Zastavili so tudi nekatera urbanistična vprašanja. Dežela se tudi obvezuje, da bo dala potrebna posojila za to, da se uredi vse potrebno, da ne bodo odplak več odvajali v morje. Poseben zakon bo namreč prepovedoval, da bi s prihodnjim junijem odvajali v morje odplake.

Biasutti je govoril tudi o cestnih povezavah. Pri Bibbionu bodo odprli nov avtocestni izvoz, ki bo olajšal promet pri Ronchisu. V sami Furlaniji - Juljski krajini bodo okrepili nekatere cestne povezave, za katere je družba ANAS že pripravila program. Okrepili naj bi tudi dovoze

v sam Lignano in tako olajšali promet, ki ga je v poletnih mesecih izjemno veliko, posebno ob praznikih in nedeljah, ko se tujim gostom pridružijo tudi izletniki iz naše dežele.

Problemi Lignano so torej precejšnji, saj se je tudi ta turistični kraj močno razrastel, ima velike zmogljivosti, trpi pa tudi na hudi konkurenci drugih letoviščarskih krajev.

Brione obišče veliko turistov

PULJ — Letos je že 150 tisoč obiskovalcev, med temi veliko tujcev, obiskovalo državni prak in spominsko območje Brionov.

Kot znano so hrvaške oblasti že pred dvema letoma sklenile, da turistično valorizirajo del štirinajstih otokov arhipelaga, čeprav je obisk možen le pod vodstvom in v skupinah do 50 oseb. Sicer pa je obisk Brionov izjemno sugestiven, saj turisti lahko občudujejo bogato favno in floro ter Titovo rezidenco pa še ostanke rimske vile iz 1. stoletja po našem štetju ter Venerin in Neptunov tempelj.

Lucas®

... ko je praktičnost v modi

v Trstu pri

vergani pelletterie

Trg Sv. Jakoba 6

V Pordenonu od danes sejem motornih vozil

PORDENON — V Pordenonu odprane danes popoldne sejem motornih vozil ki nosi naslov »Fieramotori«. Gre za specializirano sejmsko prireditel, ki bo brez dvoma privabila veliko številno obiskovalcev, še zlasti mladih, saj je vsem dobro znano, kako se ljudje danes zanimajo za avtomobilске in motorne dirke. Prav zaradi tega so danes razstave motornih vozil najbolj obiskane in organizatorji sejmov jih vključujejo v njihov koledar.

V Pordenonu je tak sejem že vrsto let. Letošnji bo od danes do nedelje. Seveda bodo avtomobilске hiše razstavljale najnovejše avtomobile, prav tako bo z motorji in z vsem tem kar sodi k motornemu vozilu.

Atrakcijo pa bodo brez dvoma predstavljala dirkalna motorna vozila. Prav tako bodo ljudje drli na razstavišču ko bo tja prišla kaka znana osebnost. Lani je bilo nebroj ljudi na podobnem goriškem razstavišču, ko sta v Gorico prišla Prost in Lauda. Letošnja atrakcija pordenonskega sejma bo pilot formule ena Stefan Johansson. Pilot avtomobilске tovarne Ferrari bo v Pordenonu v soboto 30. novembra z mladima pilotoma Ivanom Capellijem in Emanuelom Pirrom.

Kakšen je podroben program štirih sejemskih dni? Danes popoldne trial indoor s pilotom rallyjev Andrejem Zanussijem. Jutri, v petek, mednarodne tekme v kartingu, nadaljevale se bodo v soboto. V soboto nadaljevanje tekem ter obisk že imenovanih pilotov formule ena pa še nekateri formule tri. V nedeljo pa pridejo na sejmische še nekateri piloti. Popoldne tega dne bo tekma »pit top«, to je hitrostna tekma za menjavo gum in v dirki. Danes in jutri je sejmische odprto le popoldan, v soboto in nedeljo pa ves dan.

MARKO WALTRITSCH

□ KRANJ — Tržaški zbor »Alabarda«, ki deluje v okviru bančnega zavoda Banco di Roma je v soboto imel uspešen koncert v Kranju. Koncerta se je udeležilo lepo število poslušalcev.

Stavka videmskih suplentov

VIDEM — Tudi videmski suplenti na nižjih in višjih srednjih šolah so večeraj stavkali, da bi protestirali proti sedanemu stanju na šolah in se zavzeli za rešitev svojega perečega problema, ki je prav v začasnosti delovnega mesta. S stavko so se pridružili vsedravnemu gibanju.

Med drugim so stavkajoči suplenti dejali, da je ravnanje ministra za šol-

stvo Falcuccijske do kraja nesramno, saj stalno zamegljuje dejansko problematiko. Stavkajoči so tudi protestirali proti finančnemu zakonu, češ da v nekaterih členih predvideva večje stroške za slabe usluge. Suplenti so protestirali že proti šolskim natečajem, ki jih razpišejo, tudi ko ni nobenega prostega mesta. Takšni natečaji so seveda čisto odveč.

ELITE

Casa delle Aste

TRST

Nabrežje Mandracchio 4 v
čudovitih salonih hotela

Savoia Excelsior Palace

DRAŽBA

ANTI KVARIATA

oprema, kompendiji, umetniški predmeti, slike od XV. do XX. stoletja

RAZSTAVA

vsak dan od 22. novembra dalje
urnik: 10-13 in 15-21. Tel. 040/7690

DRAŽBE

Danes, 28. novembra ob 16.30 in 21. uri
Jutri, 29. novembra ob 16.30 in 21. uri
30. novembra ob 16.30 in 21. uri

KATALOG V RAZSTAVNIH PROSTORIH
Pri organizaciji je sodelovalo podjetje

Mattarte s.r.l. — Ul. Torino 12
Verolengo (TO) — Tel. 011/914177

Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

3.

Od leta 1805 pa tja do konca leta 1868 je v Avstriji veljal šolski zakon, ki ga je v začetku prejšnjega stoletja podpisal cesar Franc I. in ki je bil znan kot »Politična šolska ustava«. Osnovna šola je, tako kot prej, ostala razdeljena v tri vrste osnovnih šol: trivialke, glavne šole, normalke. Od teh je vsaka imela svoj učni načrt. Šola je utrjevala tedanje stalinke razlike, ponemčevala mladino drugih narodnosti v avstrijskem delu cesarstva, v kalu izkorinjevala ideje francoske meščanske revolucije. S tem zakonom iz leta 1805 je bilo katoliški Cerki vrnjeno nadzorstvo nad šolami, deželne oblasti pa so nadzorovale izpolnjevanje zakona. V župnijah so šole vodili oziroma jih nadzorovali župniki. Laični nadzorniki, ki so jih postavljale občine, so smeli nadzorovati le materialno stran šol. Najmanj znanja so dajale podeželske trivialke: verouk, branje s pišanjem, lepopisje, osnove slovnice ob abecedniku, osnovne računstva, osnove moralne vzgoje ob abe-

cedniku in dvojezičnem berilcu »Majhine perpovedvanja«, katerega slovensko besedilo je oskrbel Janez Debevec leta 1809. Sprva so bile trivialke večinoma enorazredne. Še leta 1810 so bile samo štiri dvorazredne na Slovenskem. V dvorazrednih so v slovenskem jeziku poučevali le verouk, vse drugo je bilo nemško. Glavne šole, najprej trirazredne, v štiridesetih letih pa marsikje že štirirazredne, so bile v večjih mestih in samostanih ter so s tremi razredi pripravljale na gimnazijski študij, z ostalim pa za obrtno delo. Pouk je bil vseskozi samo nemški. Normalke pa so bile sprva štiristopenjske, kasneje pa tudi večstopenjske. Bile so le v glavnih deželnih mestih in so prav tako usposabljele učence za nadaljnji gimnazijski študij in za obrt. Normalke so bile tudi zgled drugim šolam in so z nekajmesečnimi tečaji usposabljele bodoče učitelje. S tako skromno izobrazbo niso mogli učitelji napraviti kdovekaj; v glavnem so šli poučevati na podeželske trivialke, kjer pa so za osnovni pouk v glavnem skrbeli duhovniki, največkrat z deželno šolo. S takim načinom šolanja, pretežno v nemškem jeziku, pa se podeželska mladina v prvi polovici stoletja ni veliko naučila. Osvojila je le nekaj osnov matematike, ki jo je potem uporabljala v vsakdanjem praktičnem življenju. Nemško izrazoslovje pa so fantje uporabljali takrat, ko so šli služiti vojaški rok, in vsakokrat, ko so imeli opravka z oblastjo. Ponemčevalno vlogo je opravljal tudi vojska, saj je veljala v njej za uradni jezik nemščina. Drugače bi se vojak najbrž med seboj niti ne razumeli, saj so bili v isti enoti pred-

stavniki iz različnih dežel, ki so doma govorili vsak svoj jezik.

V nedeljskih šolah naj bi se obvezno izobraževala mladina do 18. leta. Tu pa so učitelji, v glavnem duhovniki, snov le obnavljali. Teh šol je bilo na slovenskem podeželju kar precej, tudi zato ker so oblasti obljubljale učiteljem, tako laikom kot duhovnikom, boljše službe v mestih, trgih in večjih krajih. V nedeljskih šolah je bil pouk dvojezičen, marsikje pa samo slovenski. Pomembne so bile bodisi zato, ker so mladim nudile najosnovnejšo izobrazbo, kot tudi zato, ker so zaustavljale ponemčevanje.

Na Primorskem oblasti sprva niso bile naklonjene slovenskemu pouku. Organizator tukajšnjega šolstva, grof Immanuel Torres, ki si je prizadeval ustreči dunajski vladi in doseči enotno nemško šolo, pa se je le moral sprijazniti z dejstvom, da je treba upoštevati specifičnost domačega prebivalstva, in vsaj na osnovni stopnji upoštevati slovensko oziroma italijansko. Tako je, kar se Slovenec čuje, predpisal uporabo istih učbenikov, ki so jih rabili na Kranjskem, potem pa ponatisnili v Gorici in v Trstu. Uradno odobreni učbeniki so bili sicer le nemški ali v najboljšem primeru dvojezični, tisti v slovenskem jeziku pa so bili zasebna značaja. Te pa so učenci najbolj s pridom uporabljali. Goriška Akademija arkadijcev (Accademia degli Arcadi sonziaci) se ni ozirala na slovensko prebivalstvo, ki je bilo v deželi v večini, pa čeprav je bil med njenimi člani tudi Slovenec Jurij Japelj.

Spričo dramatičnega gospodarskega položaja

KPI: preobrat pri upravljanju mesta nujen za rešitev tržaških problemov

Pokrajinsko tajništvo KPI je večeraj izdalo tiskovno poročilo o gospodarskem položaju v Trstu in o razvoju krajevnega političnega življenja. V njem predvsem poudarja, da je za zaščito proizvodnega sektorja in zaposlitvene ravni potrebna nova faza izrednih naporov s strani vseh političnih in družbenih sil.

Obenem dodaja, da so kljub dramatičnemu gospodarskemu stanju predvidene važne novosti v znanstvenem sektorju in v zakonodaji (v tako imenovanem paketu), ki bo med drugim valorizirala mednarodno vlogo naše obmejne dežele in tržaške luke; vendar pa IRI z opuščanjem obstoječega produktivnega sektorja sabotira, dodajajo komunisti, te inovacije in razmah modernejšega gospodarskega razvoja; iz take industrijske puščave torej ne more zrasti nič konkretnega; zato je treba ponovno globalno proučiti z vladno celotno problematiko tega področja.

Solidarnost in potrebna enotnost na krajevni ravni pa ne moreta prikriti zelo hude nezmožnosti, ki jo kazeta sedanjí občinski in pokrajinski upravi KD - LpT za te nove

spremembe, ki so potrebne za novo obliko razvoja. S tem v zvezi komunisti tudi poudarjajo, da odbora KD - LpT utesnjujeta najbolj žive energije in potiskata mesto izven novih mednarodnih odnosov.

Lista za Trst ponovno predlaga že zastarelo podporniško logiko in skuša preusmeriti pozornost prebivalcev na take cilje, ki bi zahtevali izdatna državna finančna sredstva, za razvoj in razmah teh krajev pa ne bi bili učinkoviti; krščanska demokracija pa je že mislila, da je najtežja faza preosnove že za nami in se s tem tudi hvalila, šele sedaj pa jemlje na znanje dramatično stvarnost.

Zaradi vsega tega je v mestu potreben pravi preobrat — poudarjajo komunisti — ki dodajajo, da je treba potisniti v kot konservativizem odborov KD - LpT, če se razbijajo sedanje večine, ne pomeni, da se izbralo nestabilnost (kot je zagrozil Giuricin na zadnjem zborovanju LpT), če pri tem prevladajo splošni interesi krajevné skupnosti in njene potrebe po demokratičnem razvoju in učinkoviti obnovi.

V tiskovnem poročilu se nadalje poudarja, da je bila KPI vedno ob strani delavcev v njihovem boju za zaposlitev in za razvoj, vendar je podpirala predloge produktivnih sil in predlagala ideje in napredne rešitve za gospodarske probleme Tr-

sta. Tudi sedaj ponovno nudi svoj odločujoč doprinos pri ustvarjanju pogojev za premostitev krize, obenem poudarja, da rešitev tržaških problemov zahteva v prvi vrsti pravi napredni preobrat pri upravljanju mesta.

O teh problemih je pokrajinsko vodstvo KPI razpravljalo tudi na sinočnji seji, v soboto ob 10.30 v časnikarskem krožku na Korzu Italia 12 pa bo KPI priredila javno srečanje o teh problemih, na katerem bodo govorili pokrajinski tajnik Poli, deželni svetovalec Iskra in član centralnega komiteja poslanec Cuf-faro.

Dvodnevni posvet o vlogi muzejev

Danes se bo v mestnem muzeju Revoltella začel dvodnevni mednarodni posvet, posvečen vlogi muzejev pri vrednotenju umetnosti. Med predavatelji, ki se bodo zvrstili v okviru današnjega dne bi omenili ravnatelja ljubljanske Moderne galerije Zorana Kržišnika in direktorja Neue Galerie iz Graza Wildfrieda Skreinerja; poleg debat, ki bodo označevale posvet bo na sporedu tudi predvajanje Žerjalovalova filma o življenju in opusu Avgusta Černigoja in predstavitev knjige o dejavnosti omenjenega muzeja.

TRŽAŠKI AKTIV CGIL O SINDIKALNEM BOJU

V torek se je sestal pokrajinski aktiv CGIL, ki je na podlagi obširne razprave ugotovil, da bi moral verjetni sporazum sindikatov z vlado glede javnega sektorja odpreti nove možnosti za pogajanja o obnovi pogodb tudi z Intersindom in Confindustrio tako v javnem kot v privatnem sektorju.

Pri tem pa je treba po mnenju CGIL začeti takoj s široko posvetovalno akcijo med delavci, da tudi oni potrdijo enotna stališča CGIL-CISL-UIL o verjetnem sporazumu z vlado za delavce javnega sektorja. Pri tem CGIL zagovarja stališče, da je treba odločneje nadaljevati z bojem proti nasprotni strani, ki še vedno togo zavrača možnosti za dogovor.

Ob tem se CGIL tudi zavzema za akcijo, da bi vlada bistveno spremenila finančni zakon tako glede davčne problematike kot glede socialnih izdatkov investicij in zaposlovanja.

Aktiv CGIL se je tudi zavzel za razpravljanje o bistvenih problemih glede sindikalne demokracije, za večje vključevanje delavcev in za še večje napore celotnega sindikata in njegovih predstavnikov, da bi tako sindikat dobil pomembnejšo vlogo v družbi.

Uvedba informatike v industriji

Danes bodo na Združenju industrijcev predstavili novo vrsto uslug za vključena podjetja, ki bi želeli nabaviti računalnike. Vsem tem podjetjem bo Združenje industrijcev pomagalo pri izbiri najprimernejšega računalniškega sistema.

Zato je Združenje industrijcev uvedlo brezplačno posvetovalno službo, ki jo bodo vodili strokovnjaki tržaškega podjetja SIDA, ki deluje na področju programiranja in na splošno na področju računalniških sistemov za vodenje podjetij. Tako bodo lahko podjetja zahtevala posvetovalen razgovor vsako sredo in petek od 11.30 do 13. ure na podlagi predhodnega telefonskega poziva zainteresiranega podjetja.

Dvodnevno zasedanje o sodelovanju med bankami in zavarovalnicami

Danes dopoldne se bo na Pomorski postaji začelo dvodnevno vsedržavno zasedanje o bančnem marketingu in zavarovalništvu. Zasedanje naj bi poglobilo skupne možnosti bank in zavarovalnih ustanov tako na področju finančnega sodelovanja kot tudi pri nujenju dodatnih uslug strankam in sodelovanju pri pobudah povezanih z marketingom.

Taka oblika sodelovanja med bankami in zavarovalnicami je mnogo bolj razvita v drugih evropskih državah kot na primer v Angliji, ZRN in Franciji. Zato bodo na zasedanju tudi primerjali trenutno italijansko situacijo na tem področju z izkušnjami ostalih evropskih držav.

Debata o zaposlitvenih možnostih na področju obrtnih dejavnosti

Se v tukajšnjem obrtniškem sektorju obetajo nova delovna mesta? Predvsem pa: je nedavna odobritev deželne zakona št. 32 res učinkovito sredstvo za zaposlitvene posege na gospodarsko - produktivnem, specifično pa obrtniškem področju? Na ta vprašanja so v torek skušali odgovoriti predstavniki pokrajinskega združenja Vsedržavne zveze za obrtništvo (CNA), ki je bila prireditelj javne debate in deželna odborica za delo in obrtništvo Brancati in Turello; predmet debate je dokaj aktualen, to pa ravno vsled najnovejših zaposlitvenih načrtov, s katerimi je deželna uprava pred kratkim dopolnila vsebino omenjenega zakona.

Izhodišče za razpravo so bile vsekakor ugotovitve o zdajšnjem (zaskrbljujočem) stanju na področju mladinskega zaposlovanja in pa zaposlitvene možnosti v pomembnem, a vseeno nekoliko obstranskem sektorju, kot je obrtništvo. Pokrajinski tajnik CMA Cosolini se je pri tem navezal na izkušnje iz zadnjih let in še posebej poudaril vlogo manjših podjetij, kjer se je število delovnih mest kljub nekaterim težavam povečalo. Vsebinsko nedavno odobre-

na zakona (ta med drugim predvideva nove mesečne prispevke v korist obrtniških podjetij, ki zaposlujejo vajence, še posebej tiste, ki obiskujejo poklicne tečaje in so zaposleni s terminsko pogodbo za nedoločen čas) je ocenil razmeroma pozitivno; vendar pa je poudaril, da je razvoj obrtnišтва odvisen tudi od splošne gospodarske konjunkturo, ki je trenutno precej zaskrbljujoč. Eno od možnih rešitev je v tej zvezi nakazal deželni odbornik Turello, ki je še zlasti podčrtal pomen večjega vlaganja investicij in kreditne politike, predvsem preko Artigianassa. Poleg tega je treba seveda pospešiti proces tehnološke inovacije, ki je tudi nujno potreben v sedanji razvojni fazi. Potrebno pa je navsezadnje, kot so poudarili predstavniki CNA, da se rešijo vse zakonodajne zapreke, v prvi vrsti nekatere neskladnosti med državnim okvirnim zakonom in obstoječim deželnim normativom o obrtništvu, predvsem pa, da se tudi obrtniškim in drugim malim podjetjem namenijo dodatni prispevki, ki jih predvideva paket Altissimo in drugi načrti za razvoj tukajšnjega kriznega območja.

V.

pisma uredništvu

Primer trebenskega vrtca in Sindikat slovenske šole

V hvalevrednem pozivu Stojana Spetiča, objavljenem v Primorskem dnevniku od 26. 11. 1985, stoji vprašanje, ki zahteva takojšen odgovor, da bi se ne uveljavila izkrivljena resnica: »kje je Sindikat slovenske šole, da bo ščitil vsaj prizadete šolnike?« Primeri, ki jih Spetič navaja v glavnem nimajo nič opraviti s slovenskimi šolniki. Zapiiranje šol je v pristojnosti šolskega skrbnika, če pa kdo zapira šole zaradi neustreznih šolskih prostorov, imamo opraviti z vprašanjem, ki je v izključni pristojnosti občinske uprave. Šolska refekcija je prav tako v izključni pristojnosti občinske uprave. Glede uporabe učilnice slovenskega otroškega vrtca v Trebčah pa je sklepal področni svet didaktičnega ravnateljstva, ki mu kljub večini šolnikov v njegovem sestavu, po zakonu predseduje (in ga predstavlja v javnosti) samo nešolnik (zastopnik staršev). Če niso nastopili v smislu Spetičevega poziva občinski upravitelji (med katerimi zavzemajo ključna mesta Spetičevi somišljeniki), ki lahko nastopijo v imenu občinskih uprav (javno-pravnih oseb), zakaj naj bi nastopil sindikat, ki ima status zasebnega združenja?

Vsekakor, če Spetič z izrazom prizadeti šolniki misli na didaktično ravnateljico, ki jo Piccolo omenja v svojem članku, moramo pojasniti, da didaktična ravnateljica ni članica SSS in bi torej Spetič verjetno moral nasloviti svoje vprašanje na kak drug sindikat, ki ima večjo težo od SSS.

Gotovo Spetič iz svoje bogate časnikarske in politične izkušnje ve, da lahko prijavo dejanja, ki naj bi bilo zločin razširjanja lažnih, pretiranih in tendencioznih vesti, ki lahko povzročijo motenje javnega reda, predložijo vsak polnoleten človek. Da Spetič zna sukati pero, ne moremo dvomiti, da potrebuje pogum, pa si lahko predstavljamo, ker nam ni znano, da bi bil v kateri od navedenih zadev predložil sodstvu prijavo.

Tajnik (ad interim)
STANKO SKRINJAR

V trenutku, ko se silovita šovinistična kampanja stopnjuje, prav gotovo ni koristna polemika »med namis«. Spetičev pismo je prizadet in odločen poziv vsem k učinkovitemu odporu, kot ga je sam kot občinski svetovalec KPI odločno naredil na zadnji seji občinskega sveta, o kateri smo podrobno poročali. Vse organizacije, še zlasti pa sindikat šolnikov, imajo pravico — in strinjamo se — tudi dol-

žnost, da se o zadevi izrečejo in tako obsodijo podlo špekuliranje z otroki in sožitjem. Torej še enkrat: nikakor ne polemika »med namis«, temveč skupni in odločni odgovor na nacionalistično kampanjo.

Uredništvo

Sovjetski oporečniki in pisanje PD

V sredo, 20. t.m. je Primorski dnevnik v članku o srečanju Reagan-Gorbacov poročal tudi o sovjetskih oporečnikih, ki so v Zenevi demonstrirali proti omejevanju človeških pravic v svoji domovini. Pri tem jih je primerjal s »šakali«, ki da s svojim početjem motijo prijateljsko vzdušje med predstavniki moskovske in washingtonske vlade. Tudi kot član Amnesty International Ti želim povedati, da se mi zdi tako pisanje dokaj neprijetno. Kako lahko Primorski dnevnik s svojo tradicijo boja za človeške pravice imenuje »šakale« ljudi, ki so imeli dovolj poguma, da so dvignili glas proti totalitarnemu režimu? Kako je mogoče pozabiti, da so bili tudi veliki revolucionarji Plehanov, Martov, Trocki, Lenin nekoč oporečniki in da sploh ne bi bilo družbenega napredka, če ne bi bilo ljudi, ki bi si drznili misliti s svojo glavo? Prepričan sem, da moskovskim oblastnikom (in oblastnikom nasploh) prav nič ne škodi, če slišijo tudi mnenje tistih, ki se z njihovo politiko ne strinjajo. Če se to ne more zgoditi v deželi, v kateri vladajo, pa naj se zgodi vsaj na tujem. Tako bodo vsaj vedeli, da na svetu ne žive samo kimavci, temveč tudi ljudje s hrbtenico.

JOŽE PIRJEVEC

V kroniki, ki jo omenjate, je bila v dveh odstavkih prej ostra kritika pisma ameriškega obrambnega ministra Weinbergerja, ki so ga v krogih ameriške delegacije ocenili kot sabotažo in na to je bil — po mnenju našega novinarja — predvsem uperjen arabski pregovor: »šakali lajajo, a karavana gre dalje«. Vendar pa smo — žal — nadaljevali na tak način, da se ta oznaka nanaša tudi na oporečnike. V tem pa imate seveda povsem prav in je tudi zelo na mestu, da tudi na tak način, z objavo Vašega cenjenega pisma, zadevo do kraja pojasnimo, saj glede teh načelnih stališč res ne more biti med nami različnih mnenj.

Odg. ur. BOGO SAMSMA

»Originalni« Woody Allen danes v kinu Ariston

Italijansko-ameriško združenje bo priredilo danes v kinodvorani Ariston predvajanje filma »The purple rose of Cairo« Woodyja Allena v originalni ameriški verziji. Začetek predstav ob 15., 17., 19.30 in 21.30. Predstava je namenjena članom združenja.

N. L.

Obisk otrok iz Šmarij pri Kopru

Kakih petdeset otrok višjih razredov osnovne šole v Šmarjah pri Kopru je večeraj pod vodstvom svojih učiteljev obiskalo Trst. Najprej so si ogledali Rižarno, nato so odšli v Bazovico na obisk k svojim vrstnikom bazoviške šole »Primož Trubar«, od tod pa so z bazoviškimi vrstniki odšli k spomeniku bazoviških junakov, kjer so jim domači šolarji iz pisanega lističa kazali dobo velike bazoviške žrtve.

Vesela matineja

»Pavlihe in Mice«

»Le napišite, da smo se od srca nazabavali in nasmejali ob tokratni predstavi in pohvalite vse nastopajočee«, so nam dejale nekatere učiteljice, ko so se učenci treh slovenskih šol večeraj dopoldne vsuli iz matinejne igre »Pavlihe in Mice«, ki je sinoči doživela tudi svojo premiero.

Matineji so prisostvovali otroci osnovnih šol s Proseka in iz Ul. Donadoni ter učenci nižje srednje šole iz Rojana. Bilo jih je skupno okrog 170, ki so se ob gledanju te nove predstave, namenjene mladini, a primerne tudi za odrasle, nazabavali in prijetno sprostiti.

Matineje za učence naših šol bodo na programu vsak dan ob 9.30.

Lep uspeh razstave likovnih stvaritev Fabia Smotlaka v KD Tabor na Opčinah

Do nedelje bo v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah odprta razstava likovnih stvaritev mladega slikarja - grafika Fabia Smotlaka.

Že otvoritev razstave pretekli petek je bila dogodek zase. Člani domačega društva se namreč vedno potrudijo, da pripravijo svojo dvorano za tak dogodek, da privabijo na samo prireditve čim več ljudi in da ustvarijo tudi po samem uradnem delu otvoritve v prostorih doma lepo in prijetno vzdušje, v katerem potem z lahkoto steče beseda o umetnosti, o društveni dejavnosti in še o marsičem.

Velik delež za uspeh razstave je imelo seveda tudi Društvo zamejskih likovnikov, ki nas že nekaj časa preseneča z originalnim načinom otvarjanja razstav samih, kot tudi s podajanjem umetnikovega ustvarjanja. Tako je bilo tudi na tokratni otvoritvi, ko je o umetniku Fabiu Smotlaku spregovoril z besedo, oziroma z videotapom predsednik društva ing. Sergij Cesar, ki se je gostom sicer pokazal z govorom v roki, takoj nato pa so ga vsi videli in slišali le po televizijskem ekranu, kjer je stekel takoj za tem tudi kratek film o Smotlaku in njegovih likovnih stvaritvah.

Največji delež za uspeh razstave pripada seveda umetniku samemu, o katerem je Cesar med drugim dejal, da je njegova ustvarjalna pot nekje med likovnostjo v luči strogega designa in raziskavo oblik, na drugi strani pa v iskanju ustvarjalnega trenutka, da bi se »iz globine skrbno zakrite izraznosti, preko geometričnih simbolov dokopal do čimvečjih možnosti stika med sliko in gledalcem«. S svojimi deli, ki jih prikazuje na tej razstavi, je dejal Cesar, Smotlak dokazuje, da je obdobje raziskovanje geometrijskih likov za njim ter da ima sedaj dovolj poguma in hrabrosti, da izpove svoja

občutja, ki jih je verjetno že dalj časa nosil v sebi. »Pot, na katero je umetnik stopil,« je še dejal predsednik Društva zamejskih likovnikov, »je zanimiva, ker skuša vnesti v ploskovitost slike občutek gibanja in s tem tudi časovno komponento, ki sta vedno cilj ustvarjalcev, ki jim fizična omejenost platna ne daje dovolj svobode, da bi zadihali in izrazili ves razpon čustev in energij, ki so skrite v njih samih.«

Fabio Smotlak je doma iz Doline, zato ni nič čudnega, da je bilo med gosti ob odprtju razstave toliko njegovih prijateljev in občudovalcev prav iz tega kraja. Čeprav je Fabio Smotlak sodeloval na številnih skupinskih razstavah, je bila to njegova prva samostojna razstava. Razumljivo torej, da je bil prijetno vznemirjen in tudi vesel tako lepega obiska in odziva.

»Dvorana v tem prosvetnem domu je za razstave zelo primerna. Moram reči, da so se domači kulturni delavci zelo potrudili, da bi bilo ob otvoritvi vse nared. Tudi postavitev samih slik mi odgovarja in mislim, da odgovarja tudi občinstvu.«

Vemo, da ste tudi poučevali na naših šolah. Vam je bolj všeč poučevanje, ali samostojno ustvarjanje? »Rad in z veseljem sem poučeval. Pripravljal svojo razstavo pa je seveda čisto nekaj drugega. Pri slikah, ki jih tokrat prikazujem sem posvetil največ pozornosti barvam in njih dojevanju. Mislim, da so to obiskovalci takoj opazili in to me veseli.«

Da je bilo vse še bolj lepo in svečano, je po otvoritvi razstave poskrbel s svojimi odličnimi kocktaji znani barman Ezio Fontanot, ki je tudi tokrat dokazal, da zna odlično pripraviti napitke, ki jim daje tudi svoje imena in s katerimi je odnesel že marsikatero priznanja na tekmovanjih barmanov doma in po svetu.

»Il Piccolo« stopnjuje protislovensko kampanjo

Odbor za šolstvo pri SKGZ ostro obsodil izkrivljeno pisanje o trebenskem vrtcu

Tržaški italijanski dnevnik »Il Piccolo« nadaljuje z nesramno kampanjo, ki jo je sprožil s svojim neresničnim in izkrivljenim poročanjem o zadevi italijanskega otroškega vrtca od Banov. Italijanski dnevnik je izkoristil odločitev Področnega sveta openskega didaktičnega ravnateljstva, ki je zavrnil vselitev italijanskega vrtca v slovenski vrtci v Trebach iz enostavnega razloga, ker v trebenskem vrtcu ni razpoložljivih prostorov, da je sprožil val napadov na našo šolo in na celotno slovensko narodnostno skupnost.

Izkrivljeno poročanje in objava (večinoma nepodpisanih) pism bralcev, ki so vsa nastrojena zoper našo skupnost, je grenko odjeknila med slovensko javnostjo. Največ odmeva je bilo v Trebach, ki so v tem pogledu neposredno prizadete. V torek je bilo tako v trebenskem otroškem vrtcu srečanje staršev otrok z opensko didaktično ravnateljico in predsednico Področnega sveta, ki sta staršem obrazložili celotno zadevo in ponovno razkrili vse izkrivljeno poročanje italijanskega dnevnika.

Sinoči je o protislovenski kampanji razpravljalo tajništvo Odbora za šol-

stvo pri Slovenski kulturno gospodarski zvezi, ki je ob koncu izdalo sledečo resolucijo:

Slovenska javnost je spet pričča zrezirani tiskovni kampanji, ki napada, oziroma skuša celo »kriminalizirati« celotno slovensko narodnostno skupnost v Italiji, žali njeno dostojanstvo in še zlasti blati naše nenehno prizadevanje za sožitje med narodnostmi na tem območju.

Napad je toliko bolj podel, v kolikor spet izrablja otroke in njihove starše, da bi v italijanski javnosti zbudil in zaostрил odklonilni odnos do Slovencev in njihovih pravic.

Odločitev Področnega sveta openskega didaktičnega ravnateljstva je bila v italijanskem tisku prikazana kot dokaz zaprtosti slovenskih šolskih organov in njihove nestrpnosti do italijanskih someščanov. Slovenski področni svet je v resnici odklonil predlagano vselitev italijanskega vrtca v slovenskega, ker ta ne razpolaga s primernimi prostori in je obenem nakazal drugo, primernejšo rešitev. Ta sklep je po našem mnenju razumljiv, upravičen in kot tak nikakor ne daje povoda za nastalo polemiko.

Odbor za šolstvo pri Slovenski kulturno gospodarski zvezi zato obsoja tako izkrivljanje informacij, zlasti ob izkustvu, ki ga imajo slovenske šole v tržaški občini v zadnjih letih, ko so morale svoje zaupanje v obljuje občinskih upraviteljev plačati z nevdzdržnimi šolskimi pogoji, ki so se vlekli daleč preko napovedanih rokov.

V tej protislovenski kampanji je najbolj nesramna zloraba pojma »sožitje«. Slovcem nima nihče pravice očitati zaprtosti v tem smislu. Predvsem tisti ne, ki v izvrševanju svojih funkcij niso prispevali ničesar k temu cilju. Tudi v tem primeru ne moremo sprejeti kritik tistih, ki so se spomnili »sožitja«, ko potrebujejo prostore slovenske šole in ko ni bilo sprejeto vsiljevanje dvomljivih odločitev.

Cela vrsta pretiravanj in netočnosti v objavljenih reakcijah na odločitev slovenskega področnega sveta kaže na hoteno sprevačanje resničnega pomena sožitja in izraža poskus, da se odgovornost za ustvarjene primere nerazumevanja zvrne na pripadnike manjšine.

Odbor za šolstvo pri SKGZ

Prvo predavanje v krožku CCA

CARLI: PRAVILNA POT IZ GOSPODARSKE KRIZE

Že včeraj smo poročali, da je jubilejno, 40. sezono italijanskega krožka za kulturo in umetnost CCA začel ugledni gost: senator Guido Carli, bivši guverner zavoda Banca d'Italia, ki je govoril o Italiji v osemdesetih letih. Nanašal se je seveda na gospodarsko-finančne razmere in na njihovo dinamiko v zadnjih petih letih, ki jo je odlikoval vse manjši vpliv politike na gospodarstvo.

Prvi del predavanja je bil posvečen najbolj vidnemu pojavu zadnjega obdobja, nezadržnemu vzponu dolarja in begu kapitalov v ZDA. Velike spremembe na mednarodnih tr-

žiščih so z gibanji kapitalov močno vplivale na menjalno razmerja valut in s tem na njihovo kupno moč. Nezadržno naraščanje vrednosti dolarja pa je našlo poglaviti vzrok prav v selitvi kapitalov čez ocean, kjer so dosegali in dosejajo najvišje profite, in v skoraj ničelnem odtoku kapitalov iz ZDA. V Evropi pa je medtem znatno narasla produktivnost dela, kar je do skrajnosti omejilo možnosti ustvarjanja novih delovnih mest, hkrati pa so brezumoma narasli stroški za socialne davkatve, državni primanjkljaji in obrestne mere. Če se take razmere nadaljujejo, pa so najbolj razvite države Zahoda s sporazumom uspele ustaviti naraščanje vrednosti dolarja, tako da so sprostile nekatere protekcionistične ukrepe in uravnovesile trgovinske bilance.

Italija, ki se nahaja na repu industrijske najbolj razvitih držav, je sredi osemdesetih let vendarle uspeła ujeti korak z njimi. Po ocenah zavoda Mediobanca se je od leta 1979 do 1984 število zaposlenih v podjetjih znižalo za 20 odstotkov, kar je tem podjetjem omogočilo prebresti proizvodno krizo in preprečiti izgube. V javnih podjetjih se je število zaposlenih skrčilo za 8 odstotkov, kar jim je občutno zmanjšalo izgube. Vendar so podjetja zvišala cene svojih izdelkov mnogo bolj kot bi to zahtevali stroški proizvodnje, s čimer so prispevala k bohotenju inflacije in k večanju državnega primanjkljaja. Po drugi strani pa so znižala svoje dolge bankam, samostojno povečala vlaganja in povišala glavnice ter profite.

Carli je priznal, da je cena za gospodarsko oživetev italijanskih podjetij, se pravi brezposelnost in državni primanjkljaj, zelo visoka. Še zlasti za mlade, ki se upravičeno sprašujejo, če jim bo sedanji gospodarski sistem uspel zagotoviti delovno prihodnost. Po Carlijevem mnenju je za to nujno odpraviti državni primanjkljaj in zavezati inflacijo ter sprejeti finančni zakon v originalnem besedilu. Zavedati se sicer moramo njegove neprijetnosti, a je v tem trenutku edini instrument za radikalno omejitev javnih in državnih izdatkov. Govornik je odločno zavrnil predloge o krčenju delovnega urnika in se zavzel za nadaljnje reforme davčnega sistema v smeri resnične enakopravnosti državljanov.

Italija je nedvomno zakoračila po pravi poti gospodarske sanacije in v najnovjšem času žanje prve uspehe in večje zaupanje tujih partnerjev. Pot je seveda še dolga in polna ovir, toda italijansko gospodarstvo je dokazalo sposobnost reagiranja in čas je, da začnemo tudi sami bolj zaupati vase, je svoje predavanje z optimistično noto zaključil senator Carli.

● Od včeraj zvečer od 21. ure pa do danes zvečer od iste ure bo trajala stavka železničarjev, ki so vpisani v avtonomni sindikat USFI. Stavka je bila napovedana v podporo odločitvi o premestitvi železničarjev v rojstne kraje.

Poziv SDGZ

Slovensko deželno gospodarsko združenje obvešča člane, da je tik pred iztekom rok (30. november), do katerega morajo poravnati davčni predjem. S tem se bodo izognili kar 15-odstotni denarni kazni, predvideni za tiste, ki ne izpolnijo te zakonske obveznosti. Združenje zato poziva vse člane, ki predjuma še niso poravnali, naj se nemudoma zglasijo v njegovih uradih.

Mnenje devinsko-nabrežinskega občinskega odbora

Turizmu je treba zagotoviti skladnejše možnosti razvoja

Občinski odbor devinsko - nabrežinske občine je na seji dne 25. novembra obravnaval programske izjave za razpravo o smernicah deželnega razvojnega načrta 1986/1988. Zgoraj omenjene izjave je odbor pozitivno ocenil, predvsem pa del, ki se nanaša na razvoj julijskega področja in na pospeševanje pobud za italijansko - jugoslovansko sodelovanje na obmejnem področju.

Odbor je na predlog župana Bojana Brezigarja izrazil nekatere pripombe k omenjenemu dokumentu. Upoštevajoč, da urbanistični dokumenti ne predvidevajo na občinskem teritoriju novih industrijskih obratov, je treba, po mnenju odbora, zagotoviti možnosti razvoja drugih produktivnih sektorjev. Med temi zavzema pomembno mesto turizem, na področju katerega naj bi javne ustanove prevzele aktivnejšo vlogo, še posebno v načrtovanju in v izvrševanju del na obširnejših javnih površinah. Le-te morajo poseči v podporo zasebnih pobud, še posebno na področju navtike, preko realizacije turističnih pristaniških struktur. Obenem pa morajo spodbujati javne ali zasebne iniciative, ki so vezane na turizem, kot sta valorizacija okolja in agroturizma. V primeru, da bi zasebni podjetnik, kljub spodbudi, ne posegel, bi bilo treba krajevnim ustanovam zagoto-

viti tehnična in ekonomska sredstva za izvrševanje razvojnih programov v omenjenem sektorju, z omejitvijo letih na področja, ki so za gospodarski razvoj širšega teritorija ključnega pomena.

Poleg tega se v dokumentu občine omenjajo nekatere potrebe obrtniškega sektorja (s predlogom javnega posega za realizacijo potrebnih infrastruktur za produktivne obrate), kmetijskega sektorja (s posebno zahtevo za organizacijo sistema za namakanje kraškega teritorija) in sektorja javnih infrastruktur (med katere spadata greznično omrežje in metanizacija).

Glas naših županov danes po Radiu Trst A

Na Radiu Trst A smo v zadnjih dveh mesecih čuli glas naših županov z Goriškega in Tržaškega. Zadnji tak pogovor, vsaj kar se Goriške in Tržaške tiče, saj bodo kasneje sledili še pogovori z nekaterimi župani iz Benečije, bo danes v oddaji »Ne prezirimo«, med 14.10 in 15. uro. Gost oddaje v živo bo repentabski župan Pavel Colja. Poslušalci mu bodo lahko tudi postavljali vprašanja tako, da bodo poklicalj tel. številko RAI 62-822.

Urniki trgovin ob decembrskih praznikih

Zaradi praznikov bodo tudi letošnjega decembra nekoliko spremenjeni prodajni urniki trgovin v Trstu. V skladu s sklepom občinske uprave št. V/1-6/38-84 bodo spremembe urnikov naslednje:

- v ponedeljek, 2. decembra, bodo lahko vse trgovine, ne glede na blago, ki ga prodajajo, odprte ves dan;
- v nedeljo, 15. decembra, bodo lahko ves dan odprte vse trgovine, razen tiste z živili;
- v ponedeljek, 16. decembra, bodo vse trgovine odprte;
- v sredo, 18. decembra, bodo popoldne lahko obratovala trgovine z živili, drogerije in cvetličarne;
- v soboto, 21. decembra, bodo odprte tudi trgovine z orodjem in opremo;
- v nedeljo, 22. decembra, bodo lahko ves dan odprte trgovine vseh vrst;
- v ponedeljek, 23. decembra, bodo vse trgovine odprte;
- v sredo, 25. decembra (božič), bodo cvetličarne odprte zjutraj;
- v četrtek, 26. decembra, bodo zjutraj odprte samo pekarnice in mlekarne;
- v soboto, 28. decembra, bodo lahko obratovala tudi trgovine z orodjem in opremo;
- v ponedeljek, 30. decembra, bodo odprte vse trgovine.

Drevo proslava 29. novembra s predstavitvijo knjige »Odmevi«

Drevo ob 19. uri bo v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu proslava 29. novembra, dneva ustanovitve nove Jugoslavije, ki sta jo Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje ter odbor Zveze vojnih invalidov NOV povežala s predstavitvijo nove knjige znanega družbenopolitičnega delavca Branka Babiča »Odmevi«, ki je izšla te dni pri Založništvu tržaškega tiska in Založbi Lipa iz Kopra.

Prireditvev bo priložnost, da bo o svoji knjigi spregovoril avtor sam, da pa se bodo vključili v diskusijo tudi zgodovinarji in vsi, ki jih tržaška politična problematika zanima.

Proslava in predstavitev nove knjige, bosta povezani tudi s kulturnim programom, v katerem bodo nastopili: mešani pevski zbor »Jadran« iz Milj, ki ga vodi Rihard Lahajnar, z recitalom partizanske lirike pa Kostanca Filipovič, Drago Gorup in Joško Lukeš, ki jih bo na kitaro spremljal Marko Feri.

Obe organizaciji vabita svoje člane, da se večera polnoštevilno udeležijo.

Na konzulatu SFRJ ob 29. novembru

Na jugoslovanskem generalnem konzulatu v Trstu je bil sinoči 29. novembra, dneva republike Jugoslavije, večera so se udeležili številni jugoslovanski državljani začasno zaposleni v raznih gospodarskih in kulturnih ustanovah v deželi Furlaniji - Julijski krajini in v deželi Veneto. Vse udeležence je pozdravil jugoslovanski generalni konzul v Trstu Drago Mirošič, ki je predvsem poudaril pomen tega datuma, ki ostaja, je dejal, in bo ostal zapisan v zgodovini vseh narodov in narodnosti Jugoslavije kot dan rojstva nove Jugoslavije. Generalni konzul Mirošič je pozdravil in poudaril pomen razvijanja dobrih sosedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo ter vsestransko medsebojno sodelovanje, ki se je še bolj razmahnilo, je dejal, zlasti po podpisu osimskih sporazumov. Pri tem je še poudaril, da Jugoslavija spremlja in podpira prizadevanja slovenske narodnostne skupnosti, da bi demokratična Italija čimprej sprejela ustrezen zakon za globalno zaščito, ki bi resnično upoštevala zahteve in interese slovenske manjšine v Italiji.

Govoru je sledil kratek, a izredno lep kulturni program, ki so ga izvedli trije člani harmonikarskega orkestra Synthetis, ki ga vodi prof. Klavdij Furlan. Nastopili so Korado Rozaj, Maurizio Marchesich in Fulvio Jurinčič, ki so izredno lepo zaigrali več skladb.

Protest Zveze žensk Italije - UDI zoper določila finančnega zakona

V soboto, 30. novembra, bo v Rimu vsedržavna manifestacija, ki jo prirejajo komunistične ženske v protest proti finančnemu zakonu. Manifestacija se bo udeležilo tudi predstavništvo deželnega koordinacijskega odbora Zveze žensk Italije - UDI.

Predstavnice ZZI - UDI poudarjajo, da se bo položaj italijanskih žensk še poslabšal, če bo parlament odobrila sedanje besedilo finančnega zakona. Pri tem tudi razčenjujejo tista določila, ki bi še najbolj prizadela ženske. Sedanji zakon naj bi tako okrnil družbeno vrednost materinstva, saj bi morale delavke plačati 8,85% družbenega prispevka za materinsko doklado, neprimerno pa bi se povečali ticketi za zdravstvene usluge, ki zadevajo kontracepcijo, materinstvo in porod.

Povišek šolskih taks bi pomenil hud udarec pravici do študija, saj bi prizadel v največji meri prav manj premožne sloje. Uravnavanje premične lestvice vsakih šest mesecev bi najbolj škodovalo več kot sedem milijonov upokojenk z najnižjimi in soocialnimi pokojninami. Nadalje bi krčenje družbenih stroškov prisililo krajevne uprave v povišanje tarif številnih služb, kar naj bi že spet v prvi vrsti prizadelo prav najrevnejše, ki se teh služb (na primer avtobusov) najpogosteje poslužujejo.

Poleg tega Zveza žensk Italije - UDI zahteva skrčenje stroškov za voja-

ške objekte; ta denar bi lahko bolj uporabili na drugih družbeno bolj potrebnih področjih.

CGIL, CISL in UIL člani

Amnesty International

V naši deželi že čolga leta poteka sodelovanje med deželnimi sindikalnimi organizacijami CGIL, CISL in UIL ter humanitarno organizacijo Amnesty International, ki se bori za obrambo človekovih pravic.

Med zadnjimi skupnimi akcijami naj omenimo manifestacijo proti rasistični politiki v Južni Afriki, ko je bilo jasno izraženo stališče organizacije Amnesty International o kršenju človekovih pravic v JAR in Namibiji. Ob tej akciji so tudi tri sindikalne organizacije zavzele jasna stališča o raznih primerih izginulih oseb (v Gvatemali), o mučenjih (JAR, Bangladeš, Nepal), o smrtnih obsodbah (Indonezija) in zapornih kaznih zaradi različnih idej (Poljska).

Da bi še bolj poudarili skupno delovanje so vse tri sindikalne organizacije odločile, da se včlanijo v vrste Amnesty International.

● Jutri ob 18.30 se bo sestal miljski občinski svet. Na dnevnem redu ima številna upravna vprašanja.

mala črna kronika

Oropana pred lastnim domom

V bližini lastnega stanovanja v Ulici Oliveto 2 je v torek zvečer nekaj po 20. uri neznan mladenič napadel 60-letno Lino Costantin - Bressan, jo podrl na tla in ukradel ročno torbico. Pri tem je bila ženska tudi poškodovana, tako da so jo morali z rešilcem odpeljati na ortopedski oddelek glavne bolnišnice, kjer so zdravniki ugotovili, da ima verjetno zlomljeno levo ramo. Okrevala bo v 40 dneh.

Bressanova je napadalca opisala kot mladeniča starega okrog 20 let, visokega približno 170 cm in oblečenega v zelen suknjič. Mož oškodovanke pa je policistom povedal, da ga je nekaj pred 20.30 po telefonu političal neznan moški in povedal, da se torbica njegove žene nahaja za zidom ene sosednjih stavb. Torbico so našli, iz nje pa je napadalec pobral 40 tisoč lir gotovine in očala za vid.

Poskus kraje v Cremcaffèju

Včeraj ob 10.45 je letiči oddelek policije posredoval v prodajalni kave Cremcaffè na Goldonijevem trgu. Policiste je poklical direktor prodajal-

ne potem, ko je ena izmed strank opazila dva mladeniča, ki sta v gneči skušala izmakniti denarnico iz torbice ene izmed nakupovalk.

Oba so do prihoda policistov zadržali in ugotovili, da gre za jugoslovanska državljana 17-letnega F. A. in 21-letnega Alida Mehmetija iz Vučitrna. Direktor je policistom še povedal, da se mu je eden izmed kupcev pritožil, da so mu malo prej ukradli 1 kg kupljene kave, ena izmed nakupovalk pa je izjavila, da ji je včeraj v trgovini zmanjkala denarnica. Oba Jugoslovana, ki sta bila brez potnih listov, so odpeljali na kvesturo.

† Zapustil nas je naš dragi

Alojz Cristiani

Pogreb bo jutri, 29. t.m., ob 10. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo: hčerki Majda in Jožica, zeta Cvetko in Rajko, vnuki Aleksandra, Andrej in Tamara.

Trst, 28. novembra 1985
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Predavanja o Himalaji pri Domju

Prejšnjo nedeljo je KD F. Venturini od Domja priredilo večer z znanim zamejskim novinarjem Lojzetom Abramom. V dvorani socialnega centra Anton Ukmar - Miro se je zbralo precej ljudi, ki so z zanimanjem sledili predavanju in predvajanju diapozitivov s poti pod vrhovi Himalaje ter o vtisih s prvega trekinga, ki so se ga udeležili zamejski planinci, člani SPDT, okrog Anapurne. (mm)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom
Aurand Harris
PAVLIHA IN MICA

Režija: **MARIO URŠIČ**
Popoldanske ponovitve danes, ob 14. uri, jutri, ob 14.30 in v soboto, ob 16. uri.
Matinee za šole vsak dan od srede, ob 9.30.

ABONENTI SI LAHKO OGLEDAMO KATEROKOLI PREDSTAVO.

gledališča

VERDI

Jutri, 29. t. m., ob 20. uri bo sedma predstava Verdijeve opere »Simon Boccanegra« (red F/E. Ponovitev v petek canegra« (red H/F).

ROSSETTI

Danes, 28. t. m., ob 20.30 (red četrtak) bo v gledališču Rossetti gostovala gledališka skupina Teatro di Genoa z delom Pedra Calderona De La Barce »L'Alcalde di Zalamea«. Režija - Marco Sciaccaluga. V abonmaju odrezek št. 4. Informacije in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Predstava traja 2 uri in 30 minut.

TEATRO CRISTALLO

Danes, 28. t. m., jutri in soboto ob 20.30 ter v nedeljo 1. decembra ob 16. uri bo na sporedu v gledališču Cristallo komedija v tržaškem narečju »El complesso de l'arciduca«. Režija - Mimmo Lo Vecchio.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana
Jutri, 29. t. m., ob 19.30: G. Verdi »Simon Boccanegra«, opera v 3 dejanjih.

V torek, 3. decembra, ob 19.30: Angela Tomanič, orgelski koncert.

V četrtek, 5. decembra, ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Mala dvorana

V torek, 3. decembra, ob 17. uri: Mladi mladim (Jure Jenko - klarinet, Zoran Mitev - fagot, Bojana Krstulović - klavir).

V sredo, 4. decembra, ob 19.30: Koncert klavirskega kvarteta RTV Ljubljana.

Okrogla dvorana

V četrtek, 5. decembra ob 20. uri: Koncert ob 40-letnici UNICEF.

V petek, 6. decembra, ob 22. uri: Miguel Cervantes - živko Vukojevič »Don Kihot«.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 2. decembra, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti na sporedu koncert violinista THOMASA GOLDSCHMIDTA in pianista WOLFRAMA LORENZENEA.

Prednaročnina za Primorski dnevnik za leto 1986

CELOLETNA 90.000 lir
MESEČNA 12.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 90.000 lir + 500 lir kolkla velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1986. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 140.000 lir + 500 lir kolkla. Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 - Tel. 794672

Urnik od 9. do 12. ure

Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 - Tel. 83382

Urnik od 9. do 12. ure

Raznašalci Primorskega dnevnika

Pošta: Tekoči račun ZTT 13512348

Tržaška kreditna banka:

Tekoči račun št. 1192

Hranilnica in posojilnica na Opčinah:

Tekoči račun št. 1718

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica

v Nabrežini: Tekoči račun št. 756/03

Kmečka banka - Gorica:

Tekoči račun št. 8333

Kmečko-delavska posojilnica - Sovodnje ob Soči:

Tekoči račun št. 269/03

Kmečko-obrtna hranilnica - Doberdob:

Tekoči račun št. 654/23.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Vigred vabi v nedeljo, 1. decembra, ob 17. uri v šempoljsko osnovno šolo na ogled nove Jelačinove komedije iz našega in vašega življenja »Agencija za ločitev«. Izvaja gledališče »Brez tretjega« iz Kopra. Zabave in smeja ne bo manjkalo. Pridite!

SKD Slavec iz Ricmanj vas vabi na ogled nastopa članov plesne skupine F. Prešeren, ki bo v soboto, 30. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu v Ricmanjih. Skupina bo prikazala poleg standardnih tudi ritmične in moderne plesse.

Koordinacijski odbor mladih komunistov Zahodnega Krasa prireja v soboto, 30. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu plesni koncert z ansamblom Bazar. Vabljeni!

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom jutri, 29. t. m., ob 20.30 »Zapojmo si pesem veselo«. Srečanje ženskih pevskih zborov KD I. Grbec, KD Prosek - Kontovel in SKD Tabor. Vabljeni!

KD F. Venturini - Domjo - Gostovanje kulturno-športnega društva »Kostek« iz vasi Fara pri Kočevju. Celovečerni program s petjem, glasbo, folkloro in . . . Jutri, 30. t. m., ob 20. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Vabljeni!

KD Rdeča zvezda prireja ob 40. obletnici ustanovitve koncert Godalnega kvarteta Glasbene matice iz Trsta v samostorški cerkvi v nedeljo, 1. decembra, ob 20. uri. Vabljeni!

SKD Tabor - Opčine - silvestrovanje 85 - od 2. decembra dalje rezervacije v društvenem baru (urnik obratovanja) do popolne zasedbe razpoložljivih mest.

razna obvestila

Slovenska prosvetna matiča vabi na predstavitev knjige univ. prof. Jožeta Pirjevca »Tito, Stalin in Zahod«, ki bo v petek, 29. novembra, ob 18. uri, v dvorani SPM Ul. Macchiavelli 22/II. O knjigi bo govoril univ. prof. Aleš Lokar, ob navzočnosti avtorja.

SPDT prireja v nedeljo, 1. decembra, izlet iz Motovuna na Artviže. Zbirališče ob 8.30 pred spomenikom v Bazovici. Izlet, ki bo z osebnimi avtomobili, vodita Franc Armani (tel. 415318) in Mario Milič (229258). Povratek ob večernih urah.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu - Donizettijeva ulica 3, bo v ponedeljek, 2. decembra, ob 20.30 predstavitev dveh literarnih novosti pisatelja Alojza Rebule: »Šavlov demon« - šestiger z religiozno tematiko in »Oblaki Michigan« - ameriški dnevnik 1975. Obe knjigi bo predstavila prof. Ester Sferco.

Na tržaški filozofski fakulteti je z odliko diplomirala

VERONIKA BRECELJ

Prisrčno ji čestitajo starši, sestra in bratje.

šolske vesti

Ravnateljstvo DTTZ »Žiga Zoise« v Trstu sporoča, da bodo roditeljski sestanki na sedežu zavoda - Vrdelska cesta, 13/2 - po naslednjem razporedu: ponedeljek 2. decembra: ob 17. uri: 1.a, 1.b, 1.c., 1.r geom., 3.r geom. ob 18.15: 2.a, 2.b, 2.c, 2.r geom., 4.r geom.

torek 3. decembra: ob 17. uri: 3.a, 3.b ob 18. uri: 4.a, 4.b, 5.a, 5.b

prispevki

Božo Sedmak daruje 50.000 lir za ŠD Kontovel.

V počastitev spomina ljubljenega brata Edija Rustje daruje družina Rustja in Polduzzi 20.000 lir za Dijaško matičo in 20.000 lir za spomenik v Gabrovcu.

Namesto cvetja na grob Josipa Miliča daruje Ema Komar iz Ricmanj 10 tisoč lir za godbo na pihala iz Ricmanj.

V spomin na Marijo Živic darujeta Karlo in Francka Kale (Gropada 83) 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

ZDRUŽENJE AKTIVISTOV OSVOBODILEGA GIBANJA NA TRŽAŠKEM

ODMEVI

Iskanje resnice o dogajanju med vojno in prva leta po njej v delavskem gibanju Istre, Trsta, Julijske krajine. O narodnostnem vprašanju in kominformu.

ODMEVI Nova knjiga Založništva tržaškega tiska in Založbe Lipa:

- ◆ prilžnost za srečanje in pogovor z avtorjem
- ◆ ob tem pa še kulturni program

BRANKO BABIČ bo z nami danes, 28. nov., ob 19. uri v Kulturnem domu v Trstu

VLJUDNO VABLJENI!

čez tri gore, čez tri dole

5. folklorna prireditev z zagrebško skupino

»JOŽA VLAHOVIČ«

Večer ljudskih pesmi in plesov

V soboto, 30. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v TRSTU. Prodaja vstopnic 28. in 29. novembra (na sedežu ZSKD) in eno uro pred pričetkom prireditve.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 28. novembra JAKOB

Sonce vzide ob 7.22 in zatone ob 16.24 - Dolžina dneva 9.02 - Luna vzide ob 16.44 in zatone ob 8.24.

Jutri, PETEK, 29. novembra VINKO

Vreme včeraj: temperatura zraka 5 stopinj, zračni tlak 1007,3 mb narašča, veter vzhodnik severovzhodnik 21 km na uro, vlaga 54-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 12 stopinj.

Plimovanje - napovedi za danes: ob 2.53 najnižja -11 cm, ob 8.51 najvišja 51 cm, ob 15.57 najnižja -61 cm, ob 22.35 najvišja 23 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Pietro Barini, Daniele Baiez, Ian Hrovatin, Andrea Puntin, Vanessa Guidone, Jagoda Lupinc, Isabella Amstici.

UMRLI SO: 71-letna Noemi Manzini, 72-letni Isidoro Gottardis, 74-letni Silvio Lorenzutti, 61-letna Antonia Delle Noci, 62-letni Ervino Piscianz, 77-letni Paride Jordan, 99-letni Dinko Muscardin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski dvorev 117, Ul. Combi 9, Prosek, Zavlje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

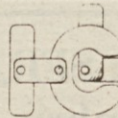
Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Prosek, Zavlje.

menjalnica

27. 11. 1985

Ameriški dolar	1.710.-
Kanaški dolar	1.235.-
Švicarski frank	821.-
Danska krona	183.-
Norveška krona	222.-
Švedska krona	221.-
Holandski florint	597.50
Francoski frank	219.-
Belgijski frank	32.-
Funt sterling	2.510.-
Irski šterling	2.070.-
Neoska marka	673.-
Avstrijski šiling	95.-
Portugalski eskudo	10.-
Japonski jen	7.-
Španska pezeta	10.-
Avstralski dolar	1.150.-
Grška drachma	10.-
Debeli dinar	4,75
Drobnl dinar	4,75

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S. P. A. TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-448

CENTRO HOBBY LEGNO (ZA LJUBITELJE MIZARSKIH DEL)

- ladijski podi
- razni furnirji
- iverice različnih vrst rezane po meri
- raznovrstni pripomočki

TRST - Ul. Errera 8
Telefon 040/823-553
(Industr. cona pri Italcementiju)

KRZNA - JOPE - NAŠITKI

PELLICCERIA CERVO

Trst, Drev. XX. septembra 16
Telefon: 796-301

PELLICCERIA ALBERTI

Ulica delle Torri 2

Priporočeni trgovini za vaše nakupe

LINEA

Eleganca, praktičnost, ugodno počutje. To vam nudijo najnovejši modeli dežnih plaščev, porvnikov in oblek AQUASCUTUM in BURBERRY.

Za vaše dobro zimsko počutje pri

LINEA v TRSTU - Ul. Carducci 4

ženska in njena stvarnost

Moški: srečni z žensko ob sebi

Italijanski moški osemdesetih let ni v krizi, pač pa potrebuje veliko nežnosti in pomoči. Na pomoč bi mu seveda morala priskočiti ženska, ki je v očeh mlajših moških izredno »zahtevna«, medtem ko nekoliko starejši menijo, da je nekoliko »zmedena«. Do takšnih ugotovitev so prišli na nedavnem simpoziju, ki ga je priredilo Italijansko združenje za demografsko vzgojo (Aied - Associazione italiana educazione demografica), da bi predstavilo precej obsežno anketo na temo. Okoli dvajset tisoč italijanskih moških je namreč odgovarjalo na vprašalnik, ki pa naj bi, tako so menili številni strokovnjaki, ki so se udeležili simpozija, navajal k »pozitivnejšim« odgovorom. Skratka naj bi vprašanim moškim sugeriral plemenitejšo odgovore.

Zbrani odgovori dajejo namreč dokaj presenetljivo sliko o današnjem italijanskem moškem. Živi precej lagodno, če naj verjamemo odgovorom, je kar srečen in se na splošno odlično počuti. Kaže, da je lastni partnerici v glavnem zvest, s spolnostjo tudi nima problemov, razen, če se ne zamislimo ob izredno visokem številu moških, ki se redno samozadovoljujejo. Živijo v glavnem v dvoje (on in ona seveda), s partnerico tudi doživlja in preživlja svoj prosti čas, tudi prijateljskih stikov ne ločuje od zakonsko-afektivnih. S partnerico si deli tudi skrbi, z njo se posvetuje o marsičem, le bremena gospodinjstvih opravil ne prevzema v nikakršni obliki in meri. Ženski »odpušča« njeno angažiranost, dasi je v večini primerov prepričan (zlasti so tega mnenja moški srednjih let), da je s feminizmom nekoliko pretiravala, ne dopušča pa ji nezvestobe.

Raziskava, s katero so skušali, kot je poudaril predsednik Aied Luigi Laratti, končno s prve roke preveriti, kako je z moško krizo, je bila zemljepisno in starostno porazdeljena. Od dvajset tisoč intervjuvanih moških, ki so stari od 18 do 55 let, jih 28 odst. živi v severnem delu, 35 odst. v sredinskem, 21 odst. v južnem in 16 odst. na otočnem delu Italije. Starostno situacijsko pa sta se izluščili dve vzorčni sliki italijanskega moškega. Neporočen moški je v povprečju star 24-25 let, kar v 55 odst. primerov ni zaposlen, 60 odst. mladih moških živi še s starši, 70 odst. pa jih ima že stalno zvezo. Ti mladeniči so izjavili, da so v 65 odst. primerov (na 70 odst. vseh

seveda) zvesti svoji partnerici, 10 odst. več pa jih zahteva absolutno zvestobo od svoje partnerice. S svojo zvezo niso povsem zadovoljni, ker mislijo, da jih ženske ne razumejo povsem, tudi v spolnosti ni vse v najlepšem redu, vendar se zaradi tega ne razburjajo več. Bolj potešeni pa so poročeni moški, ki jim pravzaprav življenje (in njihova partnerica) nudi to, kar potrebujejo. »Vzorčni« poročen italijanski moški je star 35-36 let, ima enega ali dva otroka, je zaposlen v 72 odst. primerov, 88 odst. jih živi z ženo. Svoji partnerici je zvestih nad 70 odst. intervjuvanih, od nje pa jih zvestobo zahteva 85 odst., je »precej zadovoljen« s spolnim življenjem, se čisto posvetuje z ženo, vendar pa jih kar 58 odst. »včasih« zapade v depresivno stanje.

Edini neoptimističen podatek je pravzaprav visok odstotek moških, ki se samozadovoljuje: med neporočenimi jih je 55 odst., med poročenimi pa 40 odst. Glede spolnosti je še izredno zanimiv podatek, ki se nanaša na sredstva za preprečevanje nosečnosti, ki jih velika večina zavrača (da bi jih uporabljali moški namreč), medtem ko o postopkih za sterilizacijo nočejo niti slišati.

Po ilustraciji zbranih podatkov pa so bili strokovnjaki vseeno mnenja, da se moškim ne more goditi tako dobro. V nasprotnem primeru bi namreč morali popolnoma ridimensionirati vpliv feminističnega gibanja na eni strani, na drugi pa ne bi potrebovali strokovne pomoči številnih specialistov, h katerim se moški le zatekajo. Sesuologi so namreč prepričani, da moški v svojem obnašanju razkrivajo precejšnjo nelagodnost. Drugi strokovnjaki pa spet pripominjajo, da ima nelagodje širše razsežnosti, saj so moški še vedno ujeti, sicer kot nositelji naslovne vloge, v ekonomske zakone industrijske družbe, medtem ko so ženske z mladimi že prešle v post-materialistično dobo, ki sloni na osebnih odnosih.

Podatki, ki jih je zbral Aied se torej v pretežni meri bijejo z mnenji strokovnjakov; vendar pa, če jemljejo v poštev sliko, ki izhaja iz sredstev javnega obveščanja — in današnji svet je v veliki meri »svet izgleda« — moramo zaključiti, da samozavestni, nasmejani moški, ki tam suvereno nastopa, še zdaleka nima trpečega izraza. (bip)

Podnajemniki

Ljubljanska televizija snema ta čas novo TV dramo Podnajemniki, v kateri nastopa tudi Roman Končar (foto S. Sršen)

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

radiotelevizija

italijanska televizija

Prvi kanal

- 9.30 Tele-video - poskusni program
- 10.30 L'Andreana - TV nadalj.
- 11.30 Taxi - TV film
- 11.55 Vremenske razmere
- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Halo... kdo igra?
- 13.30 Dnevnik 1
- 14.00 Halo... kdo igra? - Zadnji poziv
- 14.15 Quark - znanstvena oddaja
- 15.00 Italijanske kronike - Kronike motorjev
- 15.30 Sola in vzgoja
- 16.00 Smučanje: veleslalom - ženske
- 16.30 Risanka
- 16.55 Danes v parlamentu
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 Risanka
- 17.50 Čudovite zgodbe prof. Kitzela
- 18.00 Knjižna polica
- 18.30 Parola mia - nagradno tekmovanje z Lucianom Rispolijem
- 19.35 Almanah in Vremenske razmere
- 20.30 Arrivano i Titani - film
- 22.20 Dnevnik 1
- 22.30 Dokumentarec
- 23.30 IV Festival nazionale del Piano bar
- 00.20 Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

- 9.30 Televideo - poskusni program
- 9.55 Smučanje: veleslalom - ženske
- 11.15 Televideo - poskusni program
- 11.55 Cordialmente - vodi Enza Sampò
- 12.00 Dnevnik 2 - Oh, 13. uri

- 13.30 Capitol - TV nadalj.
- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 14.35 Tandem - aktualnosti in nagradna tekmovanja
- 16.00 Sola in vzgoja
- 16.30 Pane e marmellata
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Moda - dokumentarec
- 18.30 Sportne vesti
- 18.40 Ceste v San Francisco
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.20 Sportne vesti
- 20.30 Inšpektor Derrick - TV film
- 21.35 Abocaperta - vodi Gianfranco Funari
- 22.30 Dnevnik 2 - Nocoj
- 22.40 Sportne vesti
- 23.50 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
- 24.00 Nočni kino: Napolèon - 1. del

Tretji kanal

- 11.55 Smučanje: veleslalom - ženske
- 12.40 Televideo - poskusni program
- 14.05 in 14.35 Sola in vzgoja
- 15.05 OMNI - nove meje - vodi Peter Ustinov
- 16.05 in 16.35 Sola in vzgoja
- 17.05 Dadaumpa - Variete
- 18.10 Glasbena oddaja
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.30 Deželne vesti
- 20.05 Sola in vzgoja
- 20.30 Evropske kulturne prestolnice: Lizbona
- 21.25 Dnevnik 3
- 22.00 Chi ucciderà Charley Varrick?

jugoslovanska televizija

Ljubljana

- 9.55 Slavnostna seja ob 40-letnici skupščine Jugoslavije
- 11.50 Svetovna serija v alpskem smučanju - slalom ženske - 1. tek
- 12.25 Svetovna serija v alpskem smučanju - slalom ženske - 2. tek
- 15.25 TV v šoli
- 16.25 Poročila
- 16.35 Svetovna serija v alpskem smučanju - slalom - ženske
- 17.35 Petelinje pero
- 18.05 Zakaj, zakaj
- 18.25 Posavski obzornik
- 18.40 Čas, ki živi: Slovenci, domovini kliče
- 19.10 Risanka
- 19.24 TV in radio nocej
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik I
- 20.10 Festival »Revolucija in glasba« - prenos osrednje republiške prireditve iz Zalca
- 21.05 Tednik
- 22.10 Tuji in bratje - TV nadalj.
- 23.05 TV dnevnik II
- Koper**
- 13.00 Smučanje - svetovno prvenstvo
- 14.30 TV Novice
- 14.35 Sonce vzhaja na Vzhodu

- 15.00 Črni dan za Kozoroga - film
- 16.30 Risanke
- 17.30 Plemen vran - TV film
- 18.00 Rdečelasa Zora - TV film
- 18.30 Pacific International Airport
- 18.55 TV Novice
- 19.00 Odprta meja - informativna oddaja v slovenskem jeziku

V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:

- RIM** — Prekinili razpravo o ekonomskih pobudah za Trst in Gorico
- TRST** — Intervju s predsednikom SPD iz Trsta Aleksandrom Sirkom ob podelitvi Bloudkovega priznanja
- TRST** — Premiera otroške predstave »Pavliha in Mica« v SSG
- GORICA** — Krvojadalci
- TRST** — Režiserava Eve Ronay v Občinski galeriji
- GORICA** — Konferenca o Cadorni v Avditoriju

- 19.30 TVD Stičiče
- 19.50 Velike razstave
- 20.30 Mali cesar - film
- 22.00 TVD Vse Danes
- 22.10 Eurogol
- 22.35 Al paradise - variete

zasebne postaje

CANALE 5

- 9.50 General Hospital - TV nadalj.
- 10.45 Facciamo un affare - nag. tek.
- 11.15 Tutinfamiglia - nag. tek.
- 12.00 Bis - nagradno tekmovanje
- 12.40 Il pranzo è servito - nag. tek.
- 13.30 Sentieri - TV nadaljevanka
- 14.30 La valle dei pini - TV nadalj.
- 15.30 Una vita da vivere - TV nadalj.
- 16.30 Hazzard - TV film
- 17.30 Doppio slalom - nag. tek.
- 18.00 L'albero delle mele - TV film
- 18.30 C'est la vie - nagradno tek.
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Zig Zag - nagradno tek.
- 20.30 Pentatlon - nagradno tekmovanje
- 23.00 Protagonisti - intervjuji Giorgia Bocce
- 23.30 L'assassinio di Rillington Place n. 10 - film
- RETEQUATTRO**
- 8.30 Soldato Benjamin - TV film
- 9.00 Destini - TV novela
- 9.40 Lucy Show - TV film
- 10.00 Anonima cocottes - film
- 11.45 Magazine - rubrike
- 12.15 Jennifer - TV film
- 12.45 L'isola delle mille avventure
- 14.15 Destini - TV novela
- 15.00 Piume e paillettes - TV novela
- 15.40 Marakatumba, ma non è una rumba - film
- 17.50 Lucy Show - TV film
- 18.20 Ai confini della notte - TV film
- 18.50 I Ryan - TV film
- 19.30 Febbre d'amore - TV nadalj.
- 20.30 Mike Hammer - TV film
- 21.30 Matt Houston - TV film
- 22.30 Cinema company - filmske novosti
- 23.00 Alfred Hitchcock - TV film
- 23.30 Dick Tracy - TV film
- 24.00 Agente speciale - TV film

ITALIA 1

- 10.40 Operazione ladro - TV film
- 11.45 Quincy - TV film
- 12.40 La donna bionica - TV film
- 13.20 Help - nagradno tekmovanje
- 14.15 Deejay Television - glas. oddaja
- 15.00 Chips - TV film
- 16.00 Bim Bum Bam - risanke
- 17.50 Quella casa nella prateria
- 18.50 Gioco delle coppie - nag. tek.

- 19.30 Happy Days - TV film
- 20.00 Kiss me Licia - risanka
- 20.30 Il presagio - film
- 22.45 Cin Cin - TV film
- 23.15 Sport: košarka
- 00.30 Filmske novosti
- 1.00 Cannon - TV film
- TELEPADOVA**
- 11.00 I nuovi Rookies - TV film
- 12.00 Chips - TV film
- 13.00 Il ritorno dell'uomo tigre
- 14.00 Innamorarsi - TV film
- 15.00 Da qui all'eternità - TV film
- 16.00 I nuovi Rookies - TV film
- 17.00 Carletto - risanka
- 18.00 Transformer - risanka
- 18.30 Il ritorno dell'uomo tigre - risanka
- 19.00 Anna dai capelli rossi - risanka
- 19.30 Carmin - TV film
- 20.30 Illusione d'amore - TV film
- 22.30 Dottor John - TV film
- 23.30 Sport: avstralski football

TRIVENETA

- 10.00 TV film
- 11.00 Disperatamente tua - TV film
- 11.30 Film
- 13.00 Govorimo o ribolovu - rubrika
- 14.00 TV film
- 15.00 Monitor
- 15.30 Film
- 17.00 Disperatamente tua - TV film
- 17.30 Forza Sugar - risanka
- 18.00 Risanka
- 18.30 Monitor
- 19.00 TV film
- 20.00 Disperatamente tua - TV film
- 22.00 Drazba
- 1.00 Film

TELEFRIULI

- 12.30 Love American Style - TV film
- 13.00 Zdravstveno stanje
- 13.30 Andrea Celeste - TV film
- 14.00 Lamù - risanka
- 15.00 Voltus - risanka
- 15.30 Glasbena oddaja
- 17.30 Povera Clara - TV film
- 18.30 I cercatori d'oro - TV film
- 19.00 TV dnevnik
- 19.30 Andrea Celeste - TV film
- 20.30 Rubrika
- 22.15 TV dnevnik
- 22.45 Drazba

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po nase: Koledarček, (7.40) Pravljica, Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Od Milj do Devina (ponovitev); 8.40 - 10.00 Glasbeni mozaik: Slovenska popevka, Lahka glasba; 10.10 Koncert RAI iz Rima; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo, Sestanek ob 12.00, Lahka glasba; 13.20 Slovenska popevka; 14.10 Čas in prostor: Ne prezimol!; 15.00 Mladinski pas: Diskorama; 16.00 Zbornik: Na goriškem val, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: avstrijski komorni zbor »Hortus musicum«; 18.00 Četrtekova srečanja: 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Zamenska pesem: Nediški poubi; 14.40 Zanimivost: pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Ena skladba — dve izvedbi: Gershwin in Prokofijev; 16.00 Zaključek programov.

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 8.00 Priscrno vaši; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pesem tedna; 10.10 Leteči zmaj; 10.35 Vstop prost; 12.00 Glasba po željah; 14.45 Popoldanski program; 15.00 Leteči zmaj; 15.45 Počitnice v Jugoslaviji; 17.45 Motociklizem; 18.32 Zborovsko petje; 20.00 - 6.00 Nočni program Radia Koper.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.05 Glasbeno prebujanje; 9.00 Glasbeno govorni program; 10.30 Pismi skozi čas; 11.10 Prijatelj moj: skrivnostni svet živali; 11.10 Radijska nadaljevanka; 12.03 Ul. Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master — glasba dan za dnem; 15.03 Megabit — znanstvena oddaja; 16.00 Popoldanski program; 17.30 Jazz glasba; 18.10 Neapoljske tradicije; 18.30 Večerna glasba; 19.20 Na naših trgih; 20.00 Radijska priredba; 22.00 Nocoj tvoj glas; 22.49 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski klic; 23.28 Zaključek programov.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Sola in vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Matilde — TV nadaljevanka; 9.10 Radijska priredba; 10.30 Radio 2 3131; 12.45 Nagradno tekmovanje; 15.00 Popoldanski program; 16.35 Mladina danes; 17.32 Ko so v Hollywoodu peli ir. peslari; 18.00 Branje Pellicovega romana »Le mie prigioni«; 18.32 in 20.10 Glasbene ure; 19.50 Sola in vzgoja; 21.00 Jazz glasba; 21.30 Radio 2 3131 — Nočni program; 22.20 Parlamentarna panorama; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 5.30 Prva jutranja kronika — Promet, obvestila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo: Boj za priznanje nove Jugoslavije IV.; 8.35 Igraj kolce (Ljudske v izvedbi otroških, mladinskih in mešanih zborov); 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Iz naših krajev — Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Med slovenskimi skladbami za flavto — Jakob Jež, Pavel Mihelčič, Aldo Humar; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansambli domače zabavne glasbe; 20.00 Prenos zvezne proslave ob dnevu republike; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podokna; 22.50 Literarni nokturno — Radovan Pavlovski: Slikar fresk; 23.05 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev.

Sklep sprejet na zadnji občinski seji

Zaradi izredno visokih stroškov dražja cena vode v Števerjanu

Občinski svet v Števerjanu je na zadnji seji, v ponedeljek zvečer, vzel v pretres kočljivo vprašanje upravljanja občinskega vodovoda in kritja zadevnih stroškov, vprašanje, ki je povzročalo nemalo težav že prejšnjim upraviteljem. Uporabniki bodo po sklepu občinskega sveta, ki je bil odobren s dvanajstimi glasovi in tremi nasprotnimi glasovi predstavnikov SSK, vodo plačevali nekoliko dražje kakor lani, saj bodo morali deloma prispevati za kritje zelo velike izgube, ki se bo ob koncu leta nabrala. Vodo bodo Števerjanci plačevali po 450 lir za kubični meter. »Druga izhoda v tem trenutku ni«, je pojasnil župan Ivan Humar, ki je navedel v kratkih obrisih dogajanja v zvezi z občinskim vodovodom v zadnjih letih, potem ko je bil že pred tremi leti izglasovan sklep o izstopu občine iz konzorcija CAFO. »Če bi hoteli kriti strošek za oskrbo z vodo, bi morali porabnikom vodo zaračunati najmanj po 900 lir za kubični meter«, je pojasnil župan in pri tem navedel točne podatke, kolikšen bo predvideni strošek do konca leta (okrog 75 milijonov lir). Občinska uprava se je odločila, da le del finančnega bremena prenese na po-

rabnike, razliko pa bodo krili z delno uporabo pribitka poslovanja v letu 1984, delno pa s sredstvi v proračunu za prihodnje leto. Z novo ceno bo občina predvidoma vnovčila okrog 24 milijonov lir, 30 milijonov bodo pokrili s prebitkom iz leta 1984, razliko pa prihodnje leto.

Predlog, ki ga je obrazložil župan je naletel na nasprotovanje načelnika svetovalske skupine SSK Hadrija Corsija, ki je dejal, da ne osporava številkam, da pa se ne strinja z načinom, kako se upravlja z občinskim vodovodom, ker menda precejšnja količina vode prosto oteka, da se ne strinja s sklepom, ki velja za nazaj (Števerjanci namreč letos še niso plačali vodarine). Dejalo je tudi, da je bil leta 1982 sprejet sklep o izstopu iz konzorcija CAFO v okviru obstoječega načrta reorganizacije določenih storitev v pokrajinskem merilu in z namenom, da se števerjansko vodovodno omrežje priključi goriškemu mestnemu podjetju. Napovedal je seveda nasprotni glas treh svetovalcev manjšine.

Glede pristopa, oziroma prevzema upravljanja občinskega vodovoda s strani mestnega podjetja v Gorici,

pa je župan Humar dejal, da kolikor je seznanjen, nikoli ni bilo govora o direktni pripojitvi števerjanskega omrežja, ampak bi mestno podjetje iz Gorice, za račun občine opravljalo določene storitve. Sicer pa še zdaj ni povsem pripravljeno za tako režižo, ki naj bi se, kljub vsemu, pričela z novim letom.

V razpravo o tem vprašanju sta posegla še podžupan Ivan Mikluš, ki je znova naglasil, kako je bil sklep o izstopu iz konzorcija preurejen in ne dovolj premišljen. »Če bi se kdaj pozanimali, koliko stane oskrba z vodo bi najbrž kaj takega ne sprejeli«, je dejal nato odbornik Maraz, medtem ko je svetovalec Franc Komic hotel vedeti za razloge, zakaj se pri mestnem podjetju tako otepa, da bi zadevo, o kateri je govoril že vrsto let, vendarle uredili. Razpravo je zaključil Corsi, ki je dejal, da sklepu osporava tudi zaradi tega, ker v tem času ni bilo nič konkretnega storjeno.

Ob glasovanju za delno kritje primanjkljaja za vodovodno službo, sledilo je takoj zatem, so se svetovalci SSK vzdržali, za pa je glasovalo 12 svetovalcev večine.

Primanjkljaja konzorcija CAFO ne bodo več krile občine

Pri konzorciju CAFO, ki skrbi za dobavo vode v petnajstih občinah na Goriškem in dobavo plina v petih občinah, so lani pridelali polmilijarno izgubo. Primanjkljaj znaša 588 milijonov lir, krila pa ga bo, prvič po tolikih letih, ustanova sama in sicer deloma s koriščenjem amortizacijskega sklada, deloma pa z najemom posojila. Občine, članice, ki so doslej solidarnostno pokrivala primanjkljaj, sorazmerno s številom prebivalstva, tokrat ne bodo obremenjene. Tako so sklenili na torkovi glavni skupščini ustanove, kjer so razpravljali pretežno o finančnih vprašanjih ter o načrtih za razširitev in izpopolnitev plinskega omrežja.

Primanjkljaj je nastal predvsem zaradi zelo nizkih tarif za prodajo vode (pokrajinski odbor za cene namreč ni odobril 10-odstotnega povišanja tarif), poraba vode, količinsko namreč, pa je bila znatno nižja od predvidene. Samo primanjkljaj na področju službe za vodo znaša 251 milijonov lir. Razliko je pripisati službi za plin, oziroma drugim bremenom, od katerih so na prvem mestu pasivne ohranitve za blagajniške predujme. Književstvo znaša primanjkljaj res skoraj 600 milijonov lir, vendar je dejanski primanjkljaj nekoliko nižji. Tako je bilo slišati med torkovo raz-

pravo. Dobava plina v zadnjem obdobju lanskega leta je bila namreč obračunana (in vnovčena) v začetku letošnjega leta in bo torej upoštevana v tekočem proračunu. Kljub temu pretega dejanski primanjkljaj 300 milijonov lir, ali znatno več kakor leto poprej.

Med razpravo o vzrokih deficitarnega poslovanja je bilo slišati med drugim tudi ugotovitev, da je prišlo do zelo velikega zastoja glede širjenja plinskega omrežja in gradnje novih priključkov tudi v krajih, kjer je plin že napeljan. Po predvidevanjih iz leta 1979, naj bi bilo v začetku letošnjega leta na omrežje priključenih skoraj osem tisoč gospodinjstev (7792), dejansko stanje pa je zelo drugačno, saj je uporabnikov komaj nekaj nad 2600. Samo po sebi je zato umevno, da ta služba še zmeraj ustvarja deficit, kljub temu da so letos (predvsem zaradi hude zime) zabeležili rekordno porabo plina.

Stanje naj bi se bistveno izboljšalo v prihodnjem letu, ko bodo razširili omrežje — vrednost investicije pretega milijardo lir — in priključili nekaj velikih porabnikov (tovarno Torcatura v Zdravščinah, opekarno Guerra v Zagraju in podjetje ALVI v Vilešu).

Green gang oporeka gradnji nove termocentrale

Predsednik deželnega odbora Adriano Biasutti se bo v prihodnjih dneh predvidoma znašel v morju dopisnic z dokaj jasnimi sporočili »ma la centrale no« (nočemo centrale). Pobudo je sprožila skupina ekologistov Green gang, ki deluje na območju Tržiča in ki jo v glavnem sestavljajo mladi. Dopisnice, ki so jih te dni v velikem številu razdelili med prebivalstvom, imajo že natisnjen naslov predsednika deželnega odbora; dovolj je menda nalepitj znamko in jih odposlati. Pobudniki upajo, da bodo na tak način predsednika deželne vlade le prepričali, da je energetskih objektov na območju Tržiča že dovolj. O gradnji nove termocentrale, naj bi predvidoma odločali že v prihodnjih mesecih.

Predpisi glede zakola prašičev

Bliža se čas kolin. V tej zvezi je KZE (in za njo tudi občine) objavila navodila, kako morajo ravnati rejci, ki nameravajo doma zakolati prašiča. Predvsem je treba zaprositi za ustrežno dovoljenje, vsaj en dan pred nameravanim zakolom. Dovoljenja izdajajo v občinski klavnici v Gorici, Ul. del Corso 15, vsak dan od 9. do 12. ure (tel. 84221). V klavnici bodo poskrbeli tudi za obvestilo za veterinarski pregled. Rejci morajo vplačati s pošto položnico na poštne te-

koči račun št. 10077493, naslovljen na »USL n. 2 - Goriziana« 1.500 lir, morajo pa poravnati, direktno, tudi potne stroške veterinarju.

Za veterinarski pregled morajo biti zaklane živali ustrezno pripravljene, iztrebljene, drobovina pa ohranjena v celoti.

Rejci, ki nameravajo klati ob sobotah in nedeljah, morajo to sporočiti vsaj nekaj dni prej.

Nobenega predhodnega dovoljenja za klanje ni treba v primeru, da se to opravilo opravi v javni ali zasebni klavnici. V tem primeru je obvezen le veterinarski pregled mesa.

Omenjena določila veljajo seveda za zakol prašičev za domačo rabo.

Posvet o goriški prosti coni

V prosti coni ter o vlogi ustanove SPI - IRI bodo razpravljali v ponedeljek, 2. decembra, na posvetu, ki ga pripravlja sindikalna zveza CISL za Goriško. O prosti coni bo govoril prof. Luigi Frey, predsednik ustanove CERES, sicer pa avtor študije o goriški prosti coni; o vlogi SPI - IRI pa bo govoril ravnatelj tržaške podružnice te ustanove Francesco Zaccagna. Posvet bo v kongresni dvorani na razstavišču ob ločniškem mostu, s pričetkom ob 15. uri.

Enajst Kitajcev pri Gorici ponoči ilegalno čez mejo

Italijanska obmejna policija je prejšnjo noč ustavila enajst Kitajcev, ko so ilegalno prišli čez mejo med Jugoslavijo in Italijo v našo državo. Gre za pripadnike ene družinske skupnosti, sedem moških in štiri ženske, med temi so trije mladoletni. Že včeraj so jih italijanski policijski organi vrnilo jugoslovanski mejni milici.

V Italijo so Kitajci namreč prišli na ilegalen način. Iz Ljudske republike Kitajske pa so ti ljudje prišli z rednim letalom v Beograd. Pri sebi so imeli nove potne liste. Med Kitajsko in Jugoslavijo ni namreč vizumov, zaradi tega je bil prihod te skupine nekaj čisto naravnega.

Na goriški kvesturi menijo, da gre za vrsto organiziranih izselitev Kitajcev v zahodnoevropske države. V zadnjem času so kitajske oblasti liberalizirale izdajo potnih listov. Številni Kitajci lahko gredo na tuje, vendar vstopnega vizuma v kako zahodnoevropsko državo ne dobijo. Ne gre za politične begunce, marveč le za ljudi, ki iščejo zaposlitev v kaki zahodnoevropski državi, največ v nekaj tipičnih restavracijah. Ker ne dobe vizumov, izberejo tako vmesno pot skozi Jugoslavijo.

Takih ilegalnih prestopov meje je že bilo nekaj, so nam povedali na goriški kvesturi. Pred kakim tednom

V goriškem Kulturnem domu

Danes razstava in film v soboto pa Big band orkester

Tridnevne prireditve s proslavo obletnice odprtja Kulturnega doma v Gorici prično danes zvečer z odprtjem likovne razstave in predvajanjem slovenskega filma, nadaljevale pa se bodo jutri in v soboto. Poročali smo že o nocojšnjih prireditvah. Ob 20. uri bo odprtje retrospektivne razstave del goriškega slikarja Rudolfa Saksida, istočasno pa tudi nagrajevanje goriških slovenskih in italijanskih likovnih umetnikov, ki so sodelovali na natečaju na čast temu lani umrlemu goriškemu slikarju. Razstava bo odprta do 7. decembra. Pol ure kasneje, ob 20.30 bo v veliki dvorani Kulturnega doma predvajanje slovenskega filma Dediščina, ki je dobil visoka priznanja, na zadnjem filmskem festivalu v Cannesu. Prisoten bo tudi režiser filma Matjaž Klopčič.

Jutri, v petek, bodo svojo besedo imeli športniki, ki s pridom uporabljajo telovadnico Kulturnega doma. Prireditvi bo naslov »Gibanje in ples«, v prednaslov pa so napisali »prikaz: disco, break, ritmika.« Nastopi nekaj gimnastičnih in plesnih skupin iz Gorice in Nove Gorice. Mladi, ki jih sestavljajo, plešejo in ustvarjajo gibalne prikaze v najrazčnejših oblikah: od preakrobatične baleta in ritmike do jazza, breaka in disco plesa. Vsako točko spremlja

ustrezna glasbena spremljava.

Brez dvoma pa bo vrh tridnevnih prireditev sobotni koncert Big Band orkestra iz Ljubljane. Upravni odbor Kulturnega doma je namreč sklenil, da vsako leto ob tem času da na oder nekaj, novega, različnega, seveda kvalitetnega, takega kar običajno v Gorici nismo vajeni. Zaradi tega lani nastop Swing kvarteta iz Ljubljane, ki nas je navdušil s črni-mi duhovnimi pesmimi. Zaradi tega tudi ta Big Band orkester, ki pod vodstvom Jožeta Privška igra na ljubljanski Radioteleviziji. Nastal je takoj po zadnji vojni. Nastopa doma in v svetu in dosega visoka priznanja in uspehe. Na sporedu bodo plesna glasba, popevke, moderni jazz, pa še in še. Program obeta biti zelo bogat. Pa tudi zanimiv, zaradi tega smo tudi mi prepričani, da bo v soboto Kulturni dom poln kot malokdaj. Vstopnice za koncert pa prodajajo pri blagajni Kulturnega doma od 12. do 13. ure.

UPRAVNI ODBOR KULTURNEGA DOMA v Gorici

vabi

DANES ob 20. uri na odprtje razstave

Rudolfa Saksida

in nagrajevanje udeležencev natečaja »R. Saksida«, v sodelovanju z galerijo »Il Torchio« ter ob 20.30 v sodelovanju s Kinoteljem na predvajanje slovenskega filma

Dediščina

Prisoten bo režiser
MATJAŽ KLOPČIČ

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo v Gorici obvešča, da je v teku vpisovanje v tečaj smučanja. Vpisujejo na sedežu društva vsak dan od 17. do 19. ure do vključno petka, 29. t.m.

SZSO-SGS-klan RP vabi danes zvečer na pogovor z alpinistom Petrom Podgornikom. Predvajali bodo film o velikih stenah Himalaje in Severne Amerike. Začetek ob 20.30 v mali dvorani katoliškega doma.

KSD Vipava sprejema začetnike - kotalkarje od petega leta dalje. Prijave in pojasnila nudijo staršem trenerji, ob torkih, petkih in sobotah od 16. do 18. ure v občinski telovadnici.

Občni zbor članov Kulturnega društva Jezero v Doberdolu bo jutri, v petek, 29. novembra, ob 20. uri, v prosvetni dvorani v Doberdolu. Vabljeni člani in prijatelji.

koncerti

Drevi, ob 20.30 v deželnem avditoriju, nastop klavirskega dua Elena Bolatto - Folco Perrino, v okviru ciklusa večernih koncertov društva »Lipizera«.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Intimi amori miei« Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 17.30—22.00 »L'onore dei Prizici«.

VERDI 16.30—22.00 »Passaggio in India«.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 »Giochi d'amore sulla neve«.

COMUNALE Danes zaprto.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Zadarski moment«.

SVOBODA 19.30 »Divje noči gospe O«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Rinaldo, Ulica E. Toti 52, tel. 72701.

darovi in prispevki

V spomin Otilije Uršič, daruje družina Rojec 50 tisoč lir za društvo kr. vodajalcev iz Sovodenj.

Komunisti zahtevajo razpravo o stanju v podgorski tovarni

Že v januarju naj bi bilo brez dohodka 440 delavk in delavcev nekdanje podgorske predilnice. Tolikšno je namreč število delavcev, ki so ostali od večjega števila prej zaposlenih v tej nekoč največji goriški tovarni. Vsi ti so še vedno deležni socialne podpore iz sredstev dopolnilne blagajne. Delavci pa so bili obveščeni, da bo podpora nehala z 31. decembrom letošnjega leta. 440 družin iz Gorice in nje neposredne okolice bo torej ostalo brez nadomestka za plačo.

S tem v zvezi so občinski svetovalci KPI v Gorici poslali županu interpelacijo. Zahtevajo izredno sklicanje občinskega sveta, na katerem naj bi se razpravljalo tudi o tem vprašanju, v okviru širše razprave o gospodarskem položaju pri nas, kar je župan sicer že obljubil. Istočasno komunistični svetovalci zahtevajo odločen nastop pri deželni vladi. Ta je namreč leta 1983 obljubila, da bo namesto tekstilne tovarne v Podgori tam omogočila gradnjo manjših industrijskih obratov. Dogaja pa se, da na deželi zahtevajo predloge za take obrate.

Jutri seja pokrajinskega sveta

Jutri, ob 17. uri, je napovedana seja goriškega pokrajinskega sveta.

Natečaj za ureditev dvorane

Goriška trgovinska zbornica je pred kratkim razpisala natečaj za preureditve reprezentančne dvorane. Prostor naj bi postal bolj funkcionalen in estetsko privlačen. Še pred tedni je bil objavljen razpis o idejni rešitvi, vendar so se člani zbornice arhitektov pritožili, češ, da niso bile določene dovolj jasne smernice. Natečaj so sedaj razpisali v bolj dodelani obliki. Rok za predložitev osnutkov poteče 31. decembra.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

Aretacija

Policijska obhodnica je v terek, nekaj pred polnočjo, aretirala 39-letnega Emilia Suracija iz La Spezie, zaradi žalitve javnega funkcionarja. Mož, ki ga je menda imel kar precej pod kapo, je razgrajal na glavnem trgu v štandrežu in seveda s tem priklical pozornost redarjev.

Očitno ni bil najbolj vesel njihove prisotnosti ter jih je, razpeloženju primerno, tudi sprejel.

Policijska obhodnica je v terek aretirala tudi Giovannija Cuccuzella iz Vidma in to na podlagi zapornega naloga. Odsedeti mora namreč 6 mesecev zapora.

Berite Novi Matajur

Ob 18.30 v Mali dvorani Verdija Jutri komorni koncert lepo zamišljenega niza

»Samospevo glasbo, ki se je po dunajskem vzorcu odvijala v salonih bogatega tržaškega meščanstva, sta predstavljala predvsem Francesco Sinico in njegov sin Giuseppe, upoštevana skladatelja, zborovodji in uveljavljena učitelja petja.

Neapeljski skladatelj Luigi Ricci, ki se je naselil v Trstu 1836 kot umetniški vodja občinskega gledališča — Teatro grande — in Mestnega pevskega zbora, se nam bo predstavil z dvema samospevoma v nemščini, kar označuje njegovo odprtost srednjeevropski kulturi. Njegov sin Luigino je zapustil zanimiva dela, čeprav na gledališkem področju ni dosegel očetovega slovesa.

Ferruccio Busoni, sin Tržačanke Anne Weiss, je kot otrok živel v Trstu in je pred odhodom na Dunaj imel za učitelja Luigija Cimosa. Njegova dva samospeva, v italijanski in v nemščini, dokazujeta posebno umetniško nadarjenost, kar ga razlikuje od ostalih tedanjih avtorjev. Na sporedu so še duet G. Rote in dva samospeva G. Zuccolija, organista pri Sv. Justu, ki se dokaj slogovno razlikujejo: prvi je napisal baročno skladbo, drugi skladbi v glasbenem vzdušju dvajsetih let tega stoletja.

Solistki Mestnega pevskega zbora Zorica Locascio in Elisabetta Richter, sta diplomirali v solopetju in sta večkrat uspešno nastopili na javnih koncertih. Pianistka Viviana Muggia je študirala pri L. Ganterju, uči na konservatoriju Tartini in je kot orglarica večkrat spremljala izvajanje Mestnega pevskega zbora.

Zborovski koncert črpa iz repertoarja, ki ga je zložil za tržaško stolnico L. Ricci in so ga od približno 1850 do 1920 vsako leto izvajali v adventnem in postnem času. V tem sporedu se odlikuje antifona Christus factus est, vezana na modelirano psalmodijo speva Miserere. Kronike pišejo, da se je za velik teden stolnica napolnila z občinstvom, ki se ni nikoli naveličalo poslušati svojega Riccija. Gre za dokaj razgibano skladbo, ki jo označuje romantični patos. Iz obrednika velikega tedna je tudi antifona Pueri Hebreoru v menuetnem ritmu, ki prikazuje Kristosov zmagoslavni vohod v Jeruzalem. Moteta Care Jesu in Revelabitur sta darovanski skladbi, od katerih je druga namenjena adventnemu času.

V drugem delu so razporejeni trije zbori G. Rote, ki je bil skoraj petdeset let vodja zbora pri Sv. Justu. Napisani so bili za Pevsko šolo, ki je pripravljala mlade pevce za stolni zbor. Glasba je nekoliko akademska, a dokazuje, da jo je napisal spreten skladatelj. Zadnji na sporedu je Valček L. Riccija, v predelavi Marca Sofianopula, ki ima vso ljubkost enakih dunajskih skladb.

Muzikološko raziskavo in zadeven prepis je opravil vodja Mestne kapele Giuseppe Radele, ki je dobil material v arhivu iste kapele v gledališkem muzeju C. Schmidl.

Patrizia Bunis, ki je pred kratkim diplomirala, bo spremljala z violončelom, na način kakor je bil v navadi pri Sv. Justu.

Na klavir bo igrala Viviana Muggia. Vodil bo orglar Mestne kapele Marco Sofianopulo, skladatelj, zborovodja in profesor na konservatoriju Tartini.

Pred izidom zbirke »Studia humanitatis« s področja raznih humanističnih ved

Lahko bi rekli končno prihaja tudi v slovenski prostor zbirka prevodov nekaterih temeljnih del s področja svetovnega zgodovinskega in humanističnega. Čeprav so avtorji po večini sodobniki, pa gre vendarle za dela, ki so nekako že klasična in skorajda nepogrešljivi vir za splošno izobrazbo in širšo razglednost. Pri tem niti ne bi omenjali vrednosti, ki jo ta dela prinašajo danes, ko družbeni trend vodi v vse večjo tehnokratizacijo, ob tem pa se ne pozablja samo na družboslovje, pač pa na zgodovino nasploh.

Pobuda za zbirko se je samoiniciativno porodila na Filozofski fakulteti in Studentskem kulturnem centru v Ljubljani, ki sta s precejšnjo finančno pomočjo Kulturne skupnosti Slovenije in sodelovanjem Državne založbe, plan tudi uspešno izvedli. Precejšnja zasluga gre predvsem predsedniku programske skupine Bracu Rotarju in založbi SKUC.

Zbirka Studia Humanitatis nam odpira novo polje v izobraževanju, velja pa opozoriti, da se avtorji nikakor ne omejujejo na svoje ozko strokovno področje, pač pa razgledano in široko zasnovano širijo splošno obzorje človeške kulture. Zato bodo knjige zanimive za vsakogar, ki želi spoznavati človeka, v svetu in družbi.

Prvi del zbirke obsega torej deset knjig, katerih avtorji so vsi iz francosko govorečega prostora. Dve knjigi sta že izšli, in sicer: Pascal Bonitzer — Slep polje ter Georges Duby — Trije redi ali imaginarij fevdalizma. Bonitzer je dobro poznani filmski kritik, ki z novimi teoretičnimi prijemi kritično analizira samo strukturo filma, medtem ko je Georges Duby odlični, svetovno priznani zgodovinar. V svojem delu, ki ga je po mnenju izvedencev odlično prevedel Gregor Moder, (na kratko velja opomniti na problematičnost, ki jo pri takem prevodu povzročajo terminološke težave slovensčine, poleg tega da gre za, slikovito rečeno, prevod prevoda, saj je že Duby moral prevajati iz latinščine, ta pa je morala lingvistično determinirati določena dejstva), francoski avtor torej zelo slikovito in berljivo razčlenjuje sam nastanek srednjeveške fevdalne družbe. V svoje raziskovanje pa vpelje nov prijem. Običajno namreč startamo s pozicije, da vemo že vse, kar je bistvenega v strukturi takratne družbe. Dokaj dogmatično jo obravnavamo glede na njeno konstitucijsko strofunkcijsko razdelitvijo na duhovščino, plemstvo in tretji stan (kmetje, sužnji). Duby pa prične z nasprotni strani in razčlenjuje sam nastanek teh slojev. Na podlagi dokumentiranih poročil izvemo, da so že v 11. stoletju (škofje) v severni Franciji prikazovali človeški rod, ki da je samoumevno razdeljen na tri sloje in s tem podvržen sodnemu različnemu opravljanju dela. Prav

ta gesta posredovanja pa je že ideološka, izgovorjena s pozicije vidca, tistega ki ve, ki ve vse, ki, skratka, podreja. Odveč je pripomniti, da odkrije Duby s svojim temeljitim raziskovanjem marsikaj novega, o (še vedno) mračnem, srednjem veku.

Ostale avtorje in dela bomo le na hitro omenili, saj bi sicer ta tekst postal preobsežen. V zbirki so torej še: Pierre Vernant — Izvor grške misli (gre za enega največjih živečih poznavalcev grške kulture), Louis Althusser — Filozofija in spontana filozofija znanstvenikov (avtorja, ki je znan po razčlenjevanju najrazličnejših ideoloških okvirov, verjetno ni potrebno posebej predstavljati), Jacques Le Goff — Za drugačen srednji vek, Jean Cazeneuve — Sociologija obreda, Alain Grosrichar — Struktura sedraja, Jean Claude Gardin — Teoretska arheologija, Pierre Vidal - Nacquet — Črni lovec in Claude Lévi Strauss — Oddaljeni pogled. Slednji si je z antropološkim pristopom h kulturi prislužil vidnejše mesto med izvedenci za humanistične in družbene vede.

Poleg dveh, ki sta že v prodaji, naj bi tri knjige izšle še letos, ostalih pet pa v začetku naslednjega leta. Sicer pa se zbirka prodaja tudi v celoti, pri čemer je cena nezamislivo nizka, naročiti pa jo bo mogoče v kratkem tudi v Tržaški knjigarni.

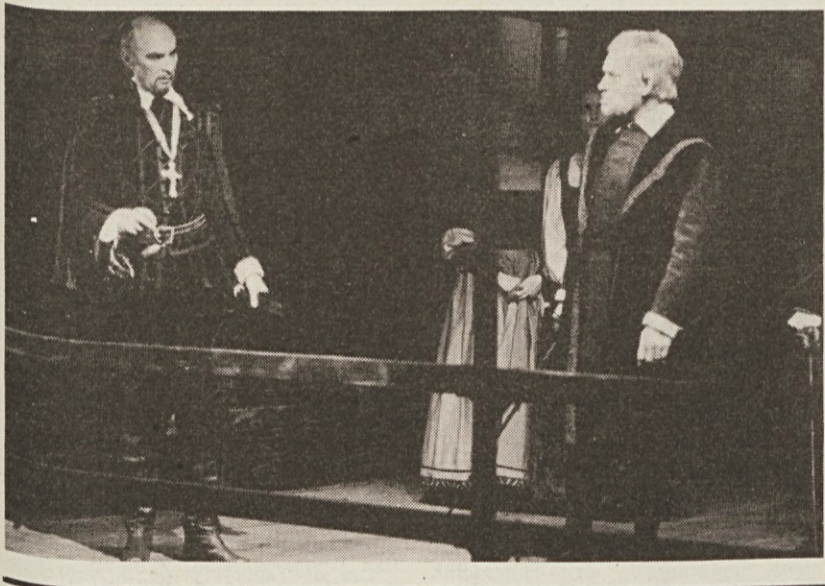
Naj si na koncu privoščimo še krajši teoretski poudarek in povejmo samo še tole: humanistične in družboslovne vede so večkrat pragmatične in služijo v končni instanci politični moči države, oblasti oziroma vladajočemu razredu. Pogost primer take integracije znanosti v ideološki okvir velikih institucij je na primer danes sociologija (odveč je pripominjati zakaj). Ze stoletja pa je takšna žrtev, vsaj v institucionalizirani posredovalnosti, zgodovinske. Velika vrednost zbirke Studia Humanitatis pa je nasprotno v tem, kot je na predstaviti pred kratkim v Cankarjevem domu poudaril Bogdan Lešnik, da nam skuša prikazati, posredovati. Kako brati zgodovino, arheologijo, kulturo v širšem smislu nasploh. Imena, kot so Althusser Lévi Strauss, pa so nam vsekakor upravičen porok za to.

Upajmo, da bo projekt še naprej deležen ustrezne finančne pomoči z za to pristojnih instanc. Zbirka naj bi se namreč nadaljevala tudi v naslednja leta. Kar se kritične note tiče, pa bi zaenkrat dejali le, da bi bilo, vsaj v bodoče, izbor avtorjev nujno razširiti tudi na ostala jezikovna oziroma nacionalna področja.

Pred nami je torej prispevek, ki bo veliko pripomogel k izobraževanju in širjenju neke razgledane kulturne zavesti, tudi v našem, slovenskem prostoru.

IGOR ŠKAMPERLE

Dobra uprizoritev »Sodnika Zalamejskega«

V gledališču Rossetti gostuje te dni Stalno gledališče iz Genove z delom Pedra Calderona de la Barce »Sodnik Zalamejski«. Gre za dokaj posrečeno uprizoritev v režiji Marca Sciaccalunge, ki je znal izpostaviti najbolj poetična in hkrati najbolj beleča mesta velikega Calderonovega dela.

Osrednje vprašanje »Sodnika Zalamejskega« je konflikt med pravico, ki je pravica sama, če je za vse enaka in močjo vladajočih slojev, ki si želijo prikrojiti pravico svojim potrebam. Sodnik Zalamejski (igral ga je odlični Eros Pagni) zmaga, čeprav je kmet. Razkol pa se z zmago v bistvu ne zapre. Ob Pagniju naj omenimo še markantne vloge Margarette Mazzantini, (Crespova hči) Ruggera De Daninosi (Dol Lope) in Antonia Fattorinija (vojak). Sceno (nas ni povsem prepričala) je izdelal Hayden Griffin.

Jesenska filmska šola v Cankarjevem domu

V spisu o celjskem festivalu nismo nalašč opozorili na izjemen dogodek TDF: na predstavitev monografije o dr. Karlu Grossmannu in prvih filmskih začetkih na Slovenskem. Letos proslavljajo po celem svetu 90 let rojstva sedme umetnosti, v Sloveniji pa nič manj vreden jubilej, 80 let odkar je mitični ljutomerski odvetnik prvič zavrtel ročico svoje filmske kamere in ovekovečil *Odhod od maše in Sejem v Ljutomeru*. Zato je Slovenski gledališki in filmski muzej počastil tega prvega slovenskega »filmarja« z rigorozno študijo, ki so jo pripravili Stanko Šimenc, Liljana Nedić, Silvan Furlan in Jure Mikuž.

Prav slednja dva sta bila tudi animatorja Jesenske filmske šole v Can-

karjevem domu, ki je bila takoj po Celju, od 14. do 17. novembra. Tale mednarodni kolokvij na temo Avtor - Zavr - Gledalec so formalno pridelili Društvo slovenskih filmskih delavcev, revija Ekran in CD, v resnici pa so bili njegovi protagonisti vsi najvidnejši in trenutno najbolj kvalificirani teoretiki in komentatorji slovenskega filmskega dogajanja. Predvsem Ekranovci: Zdenko Vrdlovec, Bogdan Lešnik, Jože Vogrinc. Predstavniki ljubljanske psihoanalitične šole (npr. Slavoj Žižek), filozof kot Mladen Dolar in drugi družboslovci, ki uporabljajo film in filmski diskurz za preverjanje in razvijanje lastnih analitskih modelov.

Na podlagi preciznega branja nekaterih filmskih in avtorskih arhetipov — J.L. Godard: *Mali vojak*, F. Lang: *Metropolis* in A. Hitchcock: *Tujca na vlaku* — so se razgrnila številna gledanja in razmišljanja, sugestije, ki so prej kot odgovorjale, izzivale k nadaljnemu problematiziranju estetskih, psiholoških, lingvističnih in drugih vprašanj okrog filmskega.

Mislimo, da je jesenski študijski seminar uspel, kolikor je pritegnil zanimanje ne le strokovnjakov in cinefilov, ampak tudi številne »studenterije« in drugih »nevezanih« prijateljev filma. Manj pa se je udejanila in prišla do izraza mednarodna opredelitev »šole«, saj sta bila prisotna le dva tučca. Anglež Steve Neal in direktor muenchenske kinoteke Enno Patalas, ki je prinesel s sabo v Ljubljano kopijo na novo rekonstruiranega *Metrolisa*.

DAVORIN DEVETAK

Avstrijska umetnost v Moderni galeriji

LJUBLJANA — Včeraj so v ljubljanski Moderni galeriji odprli aktualno razstavo Nova avstrijska umetnost, na kateri sodeluje 23 umetnikov s 73 deli. Razstavo je pripravila Neue Galerie iz Gradca, njen avtor pa je direktor galerije Wilfried Skreiner.

Razstava je že bila odprta v Zagrebu, iz Ljubljane, kjer bo na ogled do 22. decembra, pa jo bodo prenesli še v Muzej sodobne umetnosti v Beograd.

Analiza estetike ali nauka o lepem in grdem

Ob najnovejšem izidu »Estetike« Franca Vebrbra, najpomembnejšega slovenskega filozofa med obema vojnama, potem ko se knjiga pojavlja točno po 60 letih svojega prvega izida, si ne moremo kaj, da ne bi tudi sami poskušali določiti vse tiste izkušnje in spoznanja, ki nam omogočajo natančneje določiti in zamejiti to precej kompleksno in nikakor ne enostavno kategorijo človekovega doživljanja in opredeljevanja.

Veber namreč v sila obširni knjigi zelo natančno, sestavljajoč pravzaprav celovit filozofski in psihološki sistem, določa mesto in fenomen tega pojava, ki je v prvi vrsti doživljanje in tudi čustvovanje. Čeprav njegova filozofija ne pozna zgodovinskega klasificiranja, zanj je duševnost na koncu koncev vedno ena in ista, ne da bi bila usodno pogojena od časovnega pa tudi znanstvenega in vsakršnega okolja, pa je vendar kaj hitro mogoče razbrati, da se je estetika skozi čas močno spreminjala in da npr. lepota grških kipov ali umetnosti ponuja povsem druge in drugačne lepote »ideale«, kot npr. srednji vek z romanskim in gotskim lokom, nabožno slikarstvo 14. stoletja spet drugačne zarise kot svetlobno utripanje impresionistov ali ostro likovno poudarjanje ekspresionistov itd. itd. Pa tudi znotraj sodobnosti lahko opazimo različne estetske ideale, ki so torej večinoma splošni nivo in razglednost ljudi in torej niso pogojeni z različnimi zgodovinskimi obdobji.

Kaj je pravzaprav estetika, kaj je lepo in grdo in kdaj je kakšna stvar lepa ali grda? Veber si pomaga tudi s poljubnimi primeri in poudarja, da npr. pri obleki ne gledamo samo in zgolj na njeno korist ampak tudi na videz, učinek, prijetnost učinkovanja, kakor se nam tudi zdi kakšen

človek lepši od drugega, ne da bi pravzaprav vedeli, zakaj. V sestavljanju svojega psihološkega in filozofskega sistema kasneje dokaj prepričevalno dokazuje in dokaže, da je lahko estetska, »lepa«, tako rekoč vsaka stvar, ki zadobi zaradi teh ali onih razlogov posebno pojavnost, posebno obliko same sebe, tudi npr. kača, ki se s svojim geometrijskim vitjem »spremenja« v neko novo telo, ustvarja vsehno obliko, se kaže s to obliko samo ter se v nekem smislu dematerializira.

Po Vebru na tak način nastajajo pred človeškimi očmi, najprej objektivno, in potem v njegovem doživljanju in čustvovanju, se pravi subjektivno, »irealni« liki, estetske podobe, podobe, ki sprožajo v človeku ugodje in lepoto, in samo tako razumljive »irealne« like je mogoče imeti za predmet in izvor estetskega doživljanja. Po tej logiki je lahko estetska vsaka stvar, vsak predmet, in treba se je samo spomniti splošnega napredka in npr. designu predmetov, ki nas obdajajo v vsakdanjem življenju, kjer se je formiralo nova in drugačna estetska kategorija kot v prejšnjih zgodovinskih obdobjih: pohištvo, harmonija sodobnih bivanjskih prostorov, kakor tudi stvari znotraj teh prostorov, svetila, okrasi, porabni predmeti, pepelniki, avtomobili, kjer sploh ne gre zgolj in samo za tehnični napredek ampak tudi stalno »estetsko« prilagajanje novim, seveda prehodnim lepotnim idealom oblike itd. itd.

Umetnost je seveda tista, ki zavestno ustvarja estetske pojave, pri čemer so najmanjši »irealni« liki že akord, melodija, barva, geometrijski liki, v širših oblikah simfonije, slike, kipi, umetniški opisi zunanjih in notranjih, duševnih pojavov — tukaj je lahko estetsko učinkovit celo opis kata-

strofe, potresa — dalje lirika, pa tudi znanstveni zapis z virtuoznostjo čiste logike, ki navdušuje kot estetska komponenta.

Estetika iztrga predmet pa tudi človeka iz njegove »mrtve« realnosti, po tem principu poznamo »vrbo žalujko«, torej splošno znano resnico, ko se estetski »irealni« lik vrbe, lahko pa tudi nečloveške stvari, v tolikšni meri približa človekovemu doživljanju, da se to doživljanje realizira spet nazaj v stvari ali negibni prirodi in najde v njih zatočišče posebnega duševnega stanja; na ta način je v umetnosti, — npr. v romanu, drami ali tragediji, — živa oseba, človek v zgodbi pravzaprav »irealni« lik, preko katerega ali ob katerem doživljamo posebno lepoto tudi če gre za sicer grozovite dogodke, kot so smrt, nesreča ali prekletstvo. Ne gre za posnemanje resničnosti, ker resničnost sama s svojimi nesrečnimi pojavi in nesrečjo drugih nikoli ne more biti predmet in razlog estetskega ugodja, pač pa za tiste in takšne »irealne« like, ki nam omogočajo užitek ob grških in Shakespeareovih tragedijah, užitek, ki je seveda visoke duhovne in etične narave in nima nobene zveze s privoščljivostjo ali zlohotnostjo.

Estetika je v nekem smislu kultura, kulturnost, vsaj estetika v najvišjem pomenu besede, saj koncem koncev stremi v tisto in takšno razumevanje in doživljanje sveta, ki prehaja tudi v druga čustva, po Vebru v etiko in človečnost samo. Po tej logiki lahko toliko bolj razumemo srednjeveškega ruskega slikarja Andreja Rubljova — izvrsten film Andreja Tarkovskega — ki v času vojnih grozot ne more slikati: razčlovečnost ne dopušča ustvarjanja lepih, »irealnih« in lepoti služečih likov.

JANEZ POVŠE

Nogomet: včeraj v prvih tekmah osmine finala evropskega zveznega pokala

Hajduk zmagal v SZ, Inter in Milan igrala neodločeno

Dnjepr — Hajduk 0:1 (0:0)

STRELEC: v 80' avtogol Pučkova. DNJEPR ČERNOMOREC: Krakovski, Čeretnik, Višnjovski, Pučkov, Jensonko, Šuršin (od 77' Kudritski), Kuznjecov, Litovčenko, Soroklet, Protasov, Taran (od 55' Ljutji).

HAJDUK SPLIT: Varvodić, Miljuš, Petrović, Gudelj, Čelić, Vulić, Jerolimov, Zl. Vujović, Slišković (od 46' Tipurić), Zo. Vujović, Asanović.

SODNIK: Igna (Romunija). GLEDALCEV: 25.000.

KRIVI ROG — Splitski Hajduk je poskrbel za pravi podvig. Zmagal je v SZ. Z odlično igro v obrambi je povsem onemogočil nasprotnikove napadalec in izreden je bil predvsem Zoran Vujović, ki praktično ni dopustil najboljšemu strelcu domačinov Protasovu (35 zadetkov v prvenstvu SZ), da bi se dotaknil žoge. Hajdukovi so v drugem polčasu spretno izkoristili enega od redkih protinapadov: Zlatko Vujović se je podal v napad, domači branilec Pučkov je žogo pre-

stregel in jo hotel podati svojemu vratarju, poslal pa jo je v mrežo. Pet minut kasneje je Zl. Vujović zamudil edinstveno priložnost za gol, ko se je sam predstavil pred vratarjem Krakovskim.

Igralo se je na poledenem igrišču, skozi vso tekmo pa je znelo. (nb)

Waregem — Milan 1:1 (0:0)

STRELECA: v 65' Veyt, v 88' Viridis. WAREGEM: Deconinck, Decraeye, Dekenne, Desloover, Da Silva, M. Millecamps, Gortz, Mutombo (od 57' Olmos), Van Baekel, Desmet, Veyt.

MILAN: Terraneo, Russo, Maldini, Tassotti, Di Bartolomei, Galli, Icardi, Wilkins, Viridis, Rossi (od 80' Bortolazzi), Carotti.

SODNIK: Schimdhuber (NDR). GLEDALCEV: 20 tisoč.

WAREGEM — Milan se vrača iz Waregema z dokaj ugodnim izidom glede na to, da je proti Belgijcem nastopil v zelo okrnjeni postavi. Brez Baresija, Macine, Hateleya in Evanija pomeni neodločen izid za Liedholmovo moštvo lep uspeh.

Milančani so skozi vse srečanje igrali bolj obrambno. Domačini so imeli pobudo v svojih rokah in so v 65' tudi zaslužen povedli z Veytom, odlični Terraneo pa je z dr-

znimi posegi preprečil, da bi domačini nato zaokrožili izid.

Ko je vse kazalo, da domačinom zmagata ne more uiti, je spretni Viridis izmaknil vratarju Waregema žogo in izenačil. Milančani imajo v povratnem srečanju dobro »izhodišče«, da se uvrstijo v četrtfinale.

Inter — Legia 0:0

INTER: Zenga, Bergomi, Marangon, Baresi, Collovati, Ferri, Cucchi, Mandorlini, Altobelli, Brady, Pellegrini (v 81' Tardelli).

LEGIA: Kazimierski, Kubicki, A. Sikorski, Wdowczyk, Gawara, Buncol, Arceusz (v 56' Araszkiwicz), Buda, Karas (v 66' W. Sikorski), Dziekanowski, Kaczmarek.

SODNIK: Prokop (NDR). GLEDALCEV: 35 tisoč.

MILAN — Glede na to, da je Inter bil brez Rummeniggeja, Fanne, Selvaggi in da je Tardelli igral samo deset minut, je bilo težko pričakovati, da bo sprivil na kolena solidno poljsko enajsterico. Resnici na ljubo je Brady prav pred koncem iz prostega strela zadel vratnico, lepe priložnosti sta imela tudi Cucchi, Marangon, Altobelli, vendar so tudi gostje nekajkrat s Kaczmarekom in Dziekanowskim za malo zgrešili Zengova vrata, tako da je neodločen izid

v bistvu pravičen rezultat.

Inter se je ves prvi polčas vse skozi naprezal, vendar sorazmerno solidni obrambi in sredini ni bil enakovreden napad, kar je tudi razumljivo, saj se je odsotnost Rummeniggeja zelo poznala. Zlasti pri visokih žogah so bili Italijani vedno nemočni. V drugem polčasu so Milan-

čani še vedno vztrajali v napadu, vendar so jim moči vidno pohajale. Poljaki pa s svoje strani niso pokazali vsega svojega potenciala v napadu in so očitno štedili moči za povratno tekmo. Legia vsekakor ni nepremagljiva, vendar bo moral tedaj Inter le pokazati kaj več, kot je v njen pokazati na tujem.

Nogomet: pokal pokalnih prvakov

Crvena zvezda-Lyngby 3:1 (1:0)

STRELCI: v 25' Šugar, v 59' Vilmar, v 63' Nikolić, v 81' Djurović. CRVENA ZVEZDA BEOGRAD: Ljukovčan, Krivokapić, Janković, Miletović, Elsnar, Šugar, Nikolić, B. Djurovski, Musemić, Milojević, Mrkela (od 22' Djurović).

LYNGBY: Poulsen, Olczyk, Sorensen, Larsen, Packness, Spangsborg (od 53' Stohenberg), Lyng (od 80' Nielsen), Escehaber, F. Christensen, B. Christensen, Vilmar.

SODNIK: Germanakoš (Grčija). GLEDALCEV: 35.000.

BEOGRAD — Beograjska Crvena zvezda se je po pričakovanju uvrstila v četrtfinale pokala pokalnih prvakov. V zaostali povratni tekmi osmine finala je namreč včeraj zanesljivo in zaslužen odpravila skromno dansko moštvo Lyngbyja, potem ko je v prvi tekmi v gosteh igrala neodločeno z 2:2.

Čeprav so gostje v 59' izid izenačili, Beograjčani niso nikdar spustili pobude iz svojih rok, dosegli nato še dva gola in zaslužen zmagali. (nb)

Včerajšnji izidi

- Borussia München. (ZRN) — Real Madrid (Šp.) 5:1
- Waregem (Belgija) — MILAN (Italija) 1:1
- Spartak Moskva (SZ) — Nantes (Francija) 0:1
- Dnjepr (Sovjetska zveza) — Hajduk (Jugoslavija) 0:1
- Hammarby (Švedska) — Köln (Zahodna Nemčija) 1:2
- Athletic Bilbao (Španija) — Sporting Lizbona (Port.) 2:1
- Dundee United (Škotska) — Neuchatel Xamax (Švica) 2:1
- INTER (Italija) — Legia Varšava (Poljska) 0:0

Povratna srečanja bodo 11. decembra.

totocalcio

Inter - Legia Varsavia (i.p.)	X
Inter - Legia Varsavia (k.i.)	X
Athletic B. - Sporting L. (i.p.)	1
Athletic B. - Sporting L. (k.i.)	1
Borussia M. - Real Madrid (i.p.)	1
Borussia M. - Real Madrid (k.i.)	1
Diepr - Hajduk Spalato	2
Dundee United - Neuchatel X.	1
Hammarby - Colonia (i.p.)	2
Hammarby - Colonia (k.i.)	1
Waregem - Milan (i.p.)	X
Waregem - Milan (k.i.)	X
Stella Rossa Belg. - Lyngby Copen.	1

V včerajšnjem moškem veleslalomu svetovne serije v Sestrieresu

Veliko slavje Italijanov in Jugoslovanov

SESTRIERES — Prvo mesto Erlacherja in še štiri drugi (Strolz, Tomba, Tötsch, Pramotton in Giorgi) med prvo deseterico: takega slavja Italijani v včerajšnjem veleslalomu svetovne serije gotovo niso pričakovali. Prav tako dobro je šlo tudi Jugoslovanom, ki so se s tretjim mestom Borisa Strela povzpeli na zmagovalni oder, Bojan Križaj je pristal mesto niže, a Rok Petrovič je bil 7. Nekaj časa je bilo sicer prvo mesto Erlacherja v dvomu, ker so Švicarji vložili priziv, češ da si je snel smuči pred rdečo črto, vendar je žirija priziv zavrnila.

Erlacher je vozil izredno solidno v obeh spustih. V prvem je za Švicarjem Gaspozom zaostal za same tri stotinke sekunde, v drugem je pri merjenju vmesnega časa bil znova za

7 stotink sekunde za nasprotnikom, vendar je v zadnji polovici ujel pravi ritem in tekmeča pustil za sabo. Tötsch in Giorgi sta vozila regularno, presenetil pa je mladi Tomba, ki je v drugem spustu nadoknadil kar šest mest. Nekoliko se je hudoval le Pramotton, ki je po obetajoči prvi vožnji ko je bil sedmi, pristal na 9. mestu.

Kot smo dejali, so včeraj blesteli tudi Jugoslovani, kar je še bolj zadovoljivo, če pomislimo, da so se predvčerajšnjim izkazali tudi med ženskami, kjer so v prvi petnajsterici imeli tri svoje predstavnice, Matveja Svet pa je tik pred ciljem padla in si verjetno zapravila celo prvo mesto.

Precej so razočarali Švicarji, kljub drugemu mestu Gaspoza. Pirmin Zur-

brigen, eden velikih protagonistov preteklega sezone, je namreč odkrito priznal, da je še daleč od prave forme in je po poprečni prvi vožnji v drugi celo padel še pred merjenjem vmesnega časa. Iz osebnih razlogov včeraj nista nastopila Girardelli in Stenmark, kar je vsekakor škoda, saj bi z njima dvema med vrati tudi podoba sedanjega razmerja moči realnejša.

Danes bodo spet na vrsti dekleta, ki se bodo pomerila v slalomu.

VRSTNI RED

1. Erlacher (It.) 2'05"87; 2. Gaspoz (Švi.) 2'06"12; 3. Strel (Jug.) 2'06"75; 4. Križaj (Jug.) 2'06"79; 5. Strolz (Av.) 2'06"80; 6. Tötsch (It.) 2'06"98; 7. Petrovič (Jug.) 2'07"06; 8. Tomba (It.) 2'07"42; 9. Pramotton (It.) 2'07"45; 10. Giorgi (It.) 2'07"56; 11.

Hangl (Švi.) 2'07"67; 12. Tavernier (Fr.) 2'07"75; 13. Pieren (Švi.) 2'08"25; 14. Julen (Švi.) 2'08"41; 15. Alphand (Fr.) 2'08"78; samo 23 od skupno 30 tekmovalcev, kolikor jih je bilo pripuščenih k drugemu spustu, je preizkušnjo pripeljalo do kraja.

SKUPNA LESTVICA PO 2 TEKMAH: 1. Švica 83; 2. Italija 56; 3. Jugoslavija 51; 4. Zahodna Nemčija 30; 5. Avstrija 22; 6. Francija 14; 7. Švedska 11; 8. Španija 10.

V Sestrieresu tudi tekma za svetovni pokal

Včeraj so uradno potrdili, da bo v Sestrieresu tudi prvi letošnji moški slalom za svetovni pokal. Izvesti bi ga morali v nedeljo v Courmayeurju, kjer pa imajo težave zaradi pomanjkanja snega.

Nogomet: kot strela z jasnega

Dino Viola pred sodniki

RIM — Predsednik Rome Dino Viola, njegov sin Riccardo, Nardino Previdi, prav tako član Rome in pa Spartaco Landini (sedanji tehnični direktor Genoe) in bivši član nogometne zveze C. G. (imena niso povedali) se bodo morali skupaj z nogometnim sodnikom Paolom Bergamom zagovarjati pred disciplinsko komisijo zaradi kršenja pravilnika. Dogodek se nanaša na povratno polfinalno tekmo pokala pokalnih prvakov aprila lani, ko je Roma s 3:0 odpravila Dundee in se uvrstila v finale. Tedaj sta Landini in C. G. od Dina Viole dobila 100 milijonov lir, češ da sta podkupila francoskega sodnika Vautrota, ki pa o vsej zadevi ni nič vedel. Kot dokaz, češ da je sodnik pristal, je C. G. dan pred tekmo med večerjo telefonsko Vautroto in se predstavil kot »Paolo«. Temu dogodku je prisostvo-

val Riccardo Viola. O vsem tem je Dino Viola kasneje govoril s Paolom Bergamom, saj sta mu C. G. in Landini zadevo predstavila tako, kot da je zanjo dal pobudo neki italijanski mednarodni sodnik po imenu Paolo. Viola se je tako dvakrat ujel, saj je očitno mislil, da je to Paolo Bergamo, slednji pa je vso zadevo prenesel pristojnim oblastem, ki pa so tudi njega prijave, češ da je ukrepal prepozno.

Nogomet: disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligi za dve koli izključila Maradono (Napoli) in Dosseno (Torino), za eno kolo pa Cuccovilla in Loseta (oba Bari) ter Maura (Juventus). V B ligi so izključeni: za dve koli Dell'Anno (Lazio), za eno Vinazzani in Caso (Lazio), Longobardo (Catania).

trener franko drasič o meblovih tekmah

Za sobotno igro pohvala vsem igralkam

Z začudenjem sem med tednom prebrala po časopisju, da so gledalci razočarani zapuščali dvorano po sobotni tekmi, ker je bil nasprotnik prešibak in nedozorel. Meblovi ekipi, da igra ni bila lepa in da so v bistvu nasprotnice grešile, ne da bi se bilo treba našim dekletom preveč truditi za zmago. Posebno me preseleča dejstvo, da sem opazil na tribunah precej poznavalcev odbojarske igre in bivših igralcev ter igralk. Osebnost nistem takega mnenja. Jaz trdim, da mi nismo dovolili, da bi nasprotnice lahko sproščeno zaigra-

le. Naše igralke so bile posebno motivirane. Sproščenost in gotovost se jim je poznala na obrazih. Do izida 14:0 v prvem setu niso zagrešile nobene napake. Servisi Mire Grgič so bili točni, gotovi in močni; blok, posebno v sestavi Žerjalove in Maverjeve, nepremagljiv; prva napadalna linija pa neustavljiva. Proti taki ekipi se je nasprotnik dobesedno sesul. To je bil, po mojem mnenju, ključ in bistvo sobotne tekme. In to bi morali gledalci spoznati ter upoštevati. Za sobotno prikazano igro moram pohvaliti vse igralke, ne samo tiste, ki so stopile na igrišče, ampak tudi tiste, ki so sedele na klopi. Sam vem, da bi bile še vsaj štiri sposobne igrati z enakim elanom in znanjem, a pravila nam ne dovolijo, da bi na

igrišču igrali v desetih. Prepričan sem, da bi v soboto zmagali, tudi če bi imeli na nasprotni strani sam Pordenone. Tako gotovost in motivacijo sem razbral na sproščenih obrazih svojih igralke. Upam, da bodo tako nadaljevale.

Čez dve soboti pride v Nabrežino Nerveza in to bo pravi test, da lahko spoznamo, kam naša ekipa lahko meri. Da smo v soboto igrali res dobro, dokazuje tudi statistika. Prvič letos smo naredili manj napak kot zaključnih akcij in sicer 36:49. Še vedno nekoliko šepa sprejem, a smo na dobri poti, da se poboljšamo v tem elementu. V soboto nam zmagata proti Volpe Fiesso ne more niti, če zaigramo kot v soboto. Seveda je tu vedno prisoten tisti »če«...

Šah: turnir v Portorožu

Grosar sam v vodstvu

Značilnost drugega mednarodnega portoroškega šahovskega turnirja je še naprej izredna borbenost udeležencev. Včeraj so odigrali 7. in 8. kolo in od dvanajstih partij sta se le dve končali z delitvijo točk, dve pa sta bili prekinjeni. Po osmih kolih je edini nepremagan še Novogoričan Grosar.

7. KOLO: Štelcer - Treusič 1:0; Marton - Godnjavec 1:0; Veber - Flego 1:0; Žnidarčič Kovač remi; Kolja - Grosar 0:1; Vasič - Laco prekinjena. 8. KOLO: Kovač - Kolja 0:1; Flego - Žnidarčič 0:1; Godnjavec - Veber 0:1; Laco - Marton 1:0; Perco - Štelcer remi; Treusič - Vasič prekinjeno.

VRSTNI RED: Grosar 6; Perco 5,5; Štelcer 5 (1); Veber 5; Laco 3,5 (2); Žnidarčič 3,5. (J. Krefl)

Košarka: kvalifikacije za SP »Plavi« nadigrali Nizozemce

Nizozemska - Jugoslavija 73:110 (32:56)

JUGOSLAVIJA: Petrović 26, Perasović 8, Čutura 14, Divac 2, Žurić 4, Radović 20, Vranković 9, Arapović 4, Benaček 4, Cvjetičanin 19.

DEN HELDER (Nizozemska) — V predzadnjem kvalifikacijskem srečanju za SP v Mehiki je Jugoslavija sinoči kar nadigrala Nizozemsko. Obe reprezentanci pa sta se že uvrstili za »španski mundiale«. V domačem moštvo je bil najboljši strelec Schilp (15 točk). (nb)

Danes Italija - Albanija

CATANZARO — V kvalifikacijskem srečanju za SP bosta danes v Catan-

zaru igralj košarkarski reprezentanci Italije in Albanije. »Azzurri« so seveda favoriti.

Alen se vodi

NOTTINGHAM — Nadaljuje se premoč vozil lancia na rallyju po Angliji. Alen je obdržal prvo mesto, medtem ko se je na drugo mesto prebil Toivonen, ki je prehitel Ponda. Doselej so opravili 61 posebnih voženj, do kraja pa jih manjka še 14.

VRSTNI RED: 1. Alen - Kivimaki (Fin. - lancia martini delta) 7.20'49"; 2. Toivonen - Wilson (Fin./VB - lancia martini delta) po 3'16"; 3. Pond - Arthur (VB - austin rover metro) 4'15"; 4. Eklund - Cederberg (Šve. - audi quattro) 22'35";

Košarka: državno kadetsko prvenstvo Mladi jadranci navdušili

Jadran Farco — Don Bosco 83:81 (45:47)

JADRAN FARCO: Kovačič 4 (0:1), L. Lippolis 18 (4:9), M. Pertot 5 (0:2), Barini, Carbonara 3 (1:4), P. Pertot, P. Lippolis, Lokar 14 (6:10), Civardi 8 (2:3), Terčon 31 (7:14).

SODNIKA: Policastro in Maizan iz Trsta, ON: Jadran Farco 36. PON: Barini (5), Lokar (19), 3 TOČKE: M. Pertot 1. GLEDALCEV: 100.

Po lepem podvigu v Pordëonu so mladi jadranci v 2. kolu kadetskega državnega prvenstva poskrbeli še za eno prestižno zmago. Včeraj so namreč doma premagali moštvo Don Bosca in to po nepozabnem srečanju, nad katerim so bili številni gledalci

navdušeni.

Jadran Farco je včeraj igral zares enkratno! Kljub pristranskemu sojenju (Barini je že po 5' moral na klopi zaradi petih osebnih napak, Lokar pa v 19') so naši košarkarji z vrhano mero požrtvovalnosti in borbenosti premagali odličnega nasprotnika, ki med drugim uvršča državnega reprezentanta Attruio.

Kljub temu da so jadranci v 27' zaostajali za 14 točk, so z odlično obrambo nadoknadili ves zaostanek in v zadnjih 3" dosegli zmagoviti koš s Kovačičem.

Za izredno pomembno zmago zaslužijo vsi jadranci pohvalo, še posebej pa se je izkazal Aljoša Terčon, ki je dosegel kar 31 točk. (M.R.)

Na tekmi Val-Olympia spet velika množica navijačev Rekordni derbi v Štandrežu

Po tednu polemik (nesporazumi o urnikih telovadnice, pisma uredništvu, poročanje katoliškega tednika o narodnostni čistosti odbojkarških ekip), se je prejšnjo soboto v štandrežu odigral prvi slovenski derbi v odbojškem prvenstvu C-2 lige med do-

mačim Valom in goriško Olympio - Terpin. Kot se takemu derbiju spodobi, je v telovadnico prišlo enkratno število obiskovalcev, ki so bučno navijali za obe ekipi. Verjetno prav srečanje med obema ekipa beleži na Goriškem največje število obiskov, kai

zadeva dejavnosti v telovadnicah. Ob taki klimi sta ekipi stopili za mrežo s trdno voljo za zmago. Tokrat pa so se bolje izkazali valovci, ki so nadigrali tradicionalnega nasprotnika, ki se je na igrišču predstavil očitno prenapet, da bi lahko igral na visokih nivojih. To se je poznalo že od vsega začetka, ko so se igralci preveč jezili za vsako napako. Na drugi strani pa je Val odigral odlično bolj umirjeno in verjetno je bilo prav to glavno orožje, ki je prispevalo domačinom zmago. Ekipi sta si namreč v moči enakovrednosti, zato v medsebojnem spopadu odločajo prav ti elementi.

Sedaj pa čaka valovce druga težka preizkušnja. V soboto bodo namreč igrali proti Boru-Jik banki, ki je trenutno na 1. mestu razpredelnice. Vsaka napoved o končnem zmagovalcu je zares tvegana.

Po tem srečanju pa bodo Plesničar in tovariši igrali v ponedeljek še zaostalo srečanje z ekipo CUS iz Trsta.

Na sliki: utrinek z derbija med Valom in Olympio Terpin.

andrej žagar o jadranskih tekmah

V goste proti Facibi ki še ni zmagala doma

Velika priložnost, da bi premagali eno vodilnih moštev B lige Corona iz Cremona je spvala po vodi. Žal naša preciznost zlasti v prvem polčasu ni bila na dovolj visokem nivoju in gostje so ob polčasu vodili z

dvema točkama prednosti. Ob vsaj običajni realizaciji bi morala biti razlika 8 do 10 točk v našo korist, kar bi seveda povsem spremenilo potek tekme. Gostje so se predstavili kot solidna ekipa, ki ve kaj hoče, toda po kvaliteti se sigurno ne more meriti z ostalimi moštvi kot so Citrosil, Panapesca in Cagiva. V svojih vrstah nimajo ekstremno visokih igralcev, pač pa nekaj izkušenih posameznikov, med katerimi je najboljši vtis zapustil št. 4 Bigot. Pač pa ima Corona zelo solidno in čvrsto obrambo, kar ji tudi omogoča, da se nahaja pri vrhu prvenstvene lestvice.

Mi smo za razliko od ostalih dose-danjih srečanj začeli tekmo z dvema nizkima in tremi visokimi igralci. Podatki, ki smo jih imeli o nasprotniku so namreč govorili, da igra Corona počasi, z dolgimi napadi na 30 sekund in se tudi počasneje vračajo v obrambo. Zato sem z dvema branilci skušal povečati ritem naših napadov, ter ob tem nismo izgubili skoka pod košem, zaradi povprečne višine nasprotnika.

Verjetno je preveliko spoštovanje nasprotnika vplivalo na nas, da smo tekmo začeli zelo nenatančno in preveč nervozno. To so gostje izkoristili in povedli s 6:0. Ko smo se otresli začetne nervoze, smo kmalu vzpostavili ravnotežje ter v 9. minuti vodili s 17:14. Nekaj zgrešenih metov iz tako imenovanih čistih pozicij pa je gostom omogočilo, da so nas ujeli, in v 15. min. povedli kar z 32:23. Marko Ban je potem z zaporednimi 9 točkami razliko zmanjšal na 34:32 in s tem rezultatom smo tudi odšli na odmor.

Takoj na začetku drugega polčasa smo povedli za dve točki, nato pa je srečanje potekalo vse do 11. minute zelo izenačeno. V tem obdobju se je izkazal Štefan Gulič, ki nas je z uspešnimi meti za 3 točke popeljal v vodstvo s 57:54. Ko je še Zarotti zadel iz igre in realiziral dodaten prosti met, smo osem minut pred koncem vodili s 60:56 in vse je kazalo na ugoden konec. Toda zaradi petih osebnih napak sta morala na klop Peter Žerjal in Marko Ban, tako da je Corona našel prednost 10 točk (73:63). Z agresivnejšo obrambo smo se potem gostom približali na vsega tri točke, toda prejeli smo še zadnji koš in Corona je zmagala s 77:72. Priložnost za zmago je bila res velika, toda večina naših strelcev ni bila razpoložena. Cela ekipa je imela okrog 40 procentno realizacijo, kar je bilo premalo za zmago.

Do božičnih praznikov so pred nami še štiri tekme — dve doma in dve na tujem. V nedeljo igramo v Busto Arsiziu s Facibo, ki je prav v tem tednu nepričakovano v zaostali tekmi s Ferraro povečala svoj izkupiček točk. V rednem kolu pa je doma izgubila z Vicenzo, ter tako nadaljevala s tradicijo domačih porazov. Na vsak način je to ekipa, ki je nekje na našem nivoju in obstajajo možnosti za zmago: Da bi imeli čimveč možnosti za dobro igro, bomo na pot odšli že v soboto in prespali v okolici Bergama. Tako bomo anulirali utrujenost, ki bi bila prisotna po dolgi vožnji z avtobusom, če bi odpotovali na sam dan tekme.

Podatkov o nasprotniku nimamo kaj prida. Vemo le to, da tudi oni nimajo izredno visokih igralcev. Doma so do zdaj izgubili vse tekme, pač pa so dvakrat presenetili na tujem. Sigurno bodo tudi oni skušali prebiti serijo domačih porazov, toda tudi mi bomo skušali narediti vse, da se tradicija ne prekine. Trenjini potekajo po ustaljenem urniku, tudi poškodbe so sanirane, zato lahko z večjim optimizmom gledamo v nadaljevanje prvenstva.

DANES PROSLAVA V PRVAČINI

100-letnica sokolskega društva

V Prvačini bodo v četrtek proslavili 100-letnico tamkajšnjega sokolskega društva. Gre za društvo, ki v zgodovini slovenskega sokolskega gibanja iz leta 1932 ni omenjeno, v Prvačini pa imajo dokaze, da je bilo ustanovljeno že 1885. leta, kot podružnica tržaškega Sokola. Potemtakem je bilo to prvo sokolsko društvo na Goriškem, saj so v Gorici Sokola ustanovili 1897. leta.

Sokol je imel v Prvačini zelo pomembno narodnostno poslanstvo. Bil je zibelka telesnokulturne dejavnosti na Goriškem. Danes je v Prvačini njegov naslednik telovadno društvo Partizan. V četrtek zvečer bo slavnostna seja društva, nato pa telovadna akademija, na kateri bodo poleg domačih, nastopili še športniki iz Nove Gorice, Ljubljane in Gorice. (D.K.)

Kontovelci ugnali »pristanišnike«

V 5. kolu promocijskega prvenstva so košarkarji Kontovela Electronic Shop premagali moštvo Lavoratori del Porto

ob robu naših nogometnih igrišč

S. Sedmak: »Tudi Vesna računa na napredovanje«

Tudi v nedeljo smo na nogometnih igriščih zabeležili nekaj kronike vrednih dogodkov. V drugi amaterski ligi po zmagi nad Isonzom je Vesna ostala sama na vrhu lestvice. Zarja pa se je z uspehom nad ekipo San Luigi prebila do tretjega mesta. Prihodnjo nedeljo se torej v Bazovici obeta res privlačen derbi med Zarjo in Vesno, saj izid tega bo odločal o samem vrhu lestvice.

V tretji amaterski ligi je v derbiju s Krasom Primorje izgubilo nepremagljivo, katero pa ohranja sedaj le ekipa Krasa, ki je ob enem sama na vrhu lestvice s točko prednosti nad Primorcem. Brežanom ni uspelo izogniti se porazu proti močnemu San Marcu. Gaja pa je podlegla, potem ko je končala tekmo le z devetimi nogometarji (dve izključitvi). Opozimi, kar osem v derbiju Kras - Primorje, in izključitve, v vrstah naših ekip, so glavne značilnosti te nogometne nedelje. Tudi v vrstah kriške Vesne smo v nedeljo zabeležili dve izključitvi in zato smo se tokrat odločili za razgovor

z mladim nogometarjem Vesne Silvanom Sedmakom. 18-letni Silvano je igral vse do lanske sezone v mladinskih ekipah Vesne. Letos pa je prestopil v člansko ekipo in med člani je svoj krstni nastop opravil v prvi prvenstveni tekmi s Campi Elisii, ko je zamenjal v drugem polčasu Pisanija. Dosedaj je Silvano v članski ekipi igral sedem tekem. V nedeljo sicer ni igral, zato je tudi imel boljši pregled nad igro in prav v zvezi z nedeljsko tekmo v Sv. Petru ob Soči je začel naš pogovor.

»Silvano, kaj se ti je zdelo nedeljska tekma?«

»Priznati moram, da v začetku nisimo igrali najbolje. Živčnost na igrišču zaradi čudnih odločitev sodnika se je stopnjevala. Na žalost je Kostnapfel reagiral na prekršek nasprotnika in sodnik je izključil oba. V nadaljevanju pa je povsem neupravičeno pokazal rdeči karton še našemu kapetanu Pipanu. Kljub temu, da smo ostali v devetih na igrišču, nam je vseeno uspelo priti do zmage, s ka-

tero smo se povzpeli do prvega mesta na lestvici.«

»Ena tretjina prvenstva je mimo. Si zadovoljen z doseženimi rezultati Vesne?«

»Čeprav se zavedam, da bi lahko dosegli nekaj več, sem na splošno zadovoljen, predvsem kar se tiče rezultatov tekem v gosteh. Morda pa smo si doma pripravili nekaj dragocenih točk.«

»V začetku sezone ste startali brez velikih ambicij. Sedaj ste na prvem mestu lestvice. Kako si to razlagate?«

»Vsaka ekipa v začetku ne razkrije vsega. Vedno pa smo se zavedali, da smo kompetitivna ekipa in to je prvenstvo tudi pokazalo s tem, da smo na prvem mestu. Ta položaj bo seveda težko ohraniti, vendar lahko mirne duše rečem, da tudi mi upamo na napredovanje v prvo amatersko ligo.«

»Kaj se ti zdi na splošno letošnje prvenstvo?«

»Mislim, da je zelo izenačeno. To dokazuje tudi lestvica, saj v razdalji treh točk imamo prvih deset uvršče-

nih ekip. Možnost napredovanja vsekakor ima pet-šest ekip in med temi smo tudi mi.«

»V nedeljo vas čaka derbi z Zarjo. Kaj napoveduješ?«

»Dvoboj bo nedvomno zelo izenačen. Z moje strani seveda upam, da se bo dobro končal za Vesno. Zarjani, ki so itak pod vrhu lestvice, nam bodo gotovo delali preglavice, posebno ker bomo morali na igrišče v okrnjeni postavi. V obrambi ne bo Pipana, v napadu pa Kostnapfla. Oba sta bila prejšnjo nedeljo izključena.« (B.R.)

MLADINSKI NOGOMET ZAČETNIKI

San Lorenzo — Juventina 0:2

STRELCA: Marino Petejan in Aleš Bitežnik.

JUVENTINA: Grendene, Macedonio, Ferfolja, Marušič, Peršolja, Sellan, Dario, M. Petejan, Devetak, Gergolet, Bitežnik. (Kobal, Marko Petejan, Narduzzi).

obvestila

SK DEVIN
prireja 5., 12., 19. in 26. januarja 1986 avtobusne izlete na Trbiž s smučarskimi tečaji. Cena enkratnega izleta je 14.000 lir, štirikratnega izleta 45.000 lir, tečaja 30.000 lir, tečaja in prevoza 70.000 lir. Odhod avtobusa iz Bazovice preko Opčin, Proseka, Nabrezine in Sesljana. Informacije in vpisovanje pri odbornikih društva in od 18. do 20. ure na tel. št. 208551 in 200236.

BOR INFORDATA
sporoča, da bo občini zbor v nedeljo, 1. decembra, ob 16. uri na Stadionu »1. maj«.

VOĐSTVO MEBLA
prireja v soboto, 30. t.m. avtobusni izlet v Fiesso Umbertiano ob prvenstveni tekmi Mebla. Avtobus bo odpeljal ob 12. uri s Trga Oberdan, ob 12.30 pa iz Sesljana. Prijave v društvenih prostorih SZ Bor (tel. 51377)

ŠPORTNA ŠOLA TRST
obvešča, da bo prva seja novoizvoljenega glavnega odbora danes, 28. novembra, ob 20.30 v Ul. sv. Frančiška 20.

ŠPORTNA ŠOLA TRST
obvešča, da se bo v kratkem začel tečaj v računalništvu in sicer začetniški in nadaljevalni.

Vse informacije nudi tajništvo SZ Bor v uradnih urah ali po telefonu (513-77) od 18. do 19. ure vsak dan do torika, 26. t.m.

Val med najmlajšimi odbojkarškimi ekipami v moški D ligi

Med odbojkarškim srečanjem D lige med štandreškimi Valom in ekipo Pastificio Crisci smo se pogovarjali z Aleksandrom Corvo o drugi ekipi štandreškega društva, ki jo je letos federacija vključila v D ligo, medtem ko bi morala nastopiti v I. moški diviziji. Dodatna bremenitev, predvsem s tehničnega vidika, ni zvela odločnosti štandreškim odbojkarjem, ki so glede povprečne starosti med najmlajšimi ekipami prvenstva, saj šeststerko sestavljajo izključno 16- in 17-letniki.

Kot nam je povedal Corva, prav zaradi mladostne sestave ekipe, je težko napovedati, kako se bo Val odrezal v tem prvenstvu. Igralci se namreč navdušijo, ko jim gredo stvari v redu, v trenutku krize pa popustijo. Sicer je to konstanta pri vseh mladih ekipah. To za Val pa je še bolj razvidno, saj igralci niso pričakovali,

da bodo nastopili v prvenstvu D lige.

Doslej pa, kar zadeva izidov, so štandrežci igrali nad pričakovanji. Po uvodnem spodrsllaju so se v drugem kolu srečali z ekipo Pastificio Crisci, ki je med glavnimi kandidati

Seznam igralcev Vala v prvenstvu D lige

Livio Mučič	1967	181	t
Andrej Vogrič	1966	180	p
Tulio Bastiani	1966	177	u
Ivo Devetak	1963	190	t
Damjan Lutman	1969	186	t
Marjan Zavadlav	1967	186	t
Danjel Boškin	1969	184	t
Danjel Brajnik	1965	185	t
Enrico Cocceani	1969	180	u
Mitja Lutman	1969	190	t

LEGENDA: t - tolkač; p - podajač; u - univerzalec.

za napredovanje v višjo ligo. Italijansko ekipo sestavljajo dokaj izkušeni igralci, katerim so se letos pridružili nekateri mlajši. Val pa je prav v tem srečanju pokazal, kaj zmora. Domačini so nastopili brez nekaterih odločilnih igralcev. Kljub temu so po maratonskem srečanju odpravili goriško šeststerko in pokazali, da so enakovredni najboljšim.

Sicer bo to prvenstvo za mlade štandreške odbojkarje le prehodnega značaja, saj jih naslednje leto čaka težka preizkušnja: nastop v C-2 ligi.

Zaradi sprememb s strani odbojkarške federacije bodo naslednje leto v tej ligi igrali le mlajši odbojkarji. Trenutno člansko postavo Vala pa sestavljajo izključno starejši igralci, ki bodo morali zapustiti to prvenstvo. Na njihovo mesto bodo tako prišli člani ekipe, ki bodo pred izredno zahtevno nalogo.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 40.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.000, letno 2.500.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.000, letno 3.000.000, letno nedeljski 800.000 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

28. novembra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Vprašanje učenja verouka v šolah

RIM — Šest komunističnih senatorjev (prvi podpisniki so Chiarante, Bufalin in Giovanni Berlinguer) zahteva, da vlada parlamentu poroča o pogovori s škofovsko konferenco glede novih dogovorov, zaobjeti v konkordatu, glede učenja verouka v šolah. Podpisniki zahtevajo, da se ne sklene noben sporazum pred razpravo v parlamentu. Nadalje predlagajo »popolno enakost« med dijaki in »zavračajo možnost sestave razredov na podlagi izbire dijakov glede pouka verouka«, se pravi, da nasprotujejo sestavi razredov z dijaki, ki bodo obiskovali verouk, in razredov z dijaki, ki tega pouka ne bodo obiskovali.

VATIKAN — Latinsčina, uradni jezik Cerkve, postaja polagoma vedno manj razumljiva tudi za njene očete, škofove in kardinale. To se je pokazalo na včerajšnjem sinodu, ki so mu vsaj začetka za kratek čas prisostvovali tudi časnikarji. Prevajalec je moral razpoved govornikov prevajati v italijansko. Posebno slabo znajo latinsko ameriški in afriški očete, azijski so nekoliko na boljšem. Pravi mojster v njej je papež, saj je tezo iz teologije napisal v latinski.

Zdravnik ubil sina pijanca

WASHINGTON — John Dale Cavaness je ubil 22 let starega sina, da bi vnovčil 140 tisoč dolarjev zavarovanja. Tako so člani ameriškega sodišča izjavili po večernem posvetovanju in odločili, da je 60-letni obtoženeц, po poklicu zdravnik, kriv namernega umora.

Na podlagi preiskave so ugotovili, da je bil Cavanessov sin Sean alkoholik in da se je hudo zadolžil, menda kar za 400 tisoč dolarjev. Oče takega dolga ni mogel več poravnati, odtod umor sina. Na en mah je tako nameraval odpraviti vir svojih ekonomskih težav in istočasno vnovčiti denar, s katerim bi lahko kril vsaj del dolgov.

Iz Harrisburga v Illinoisu naj bi tako John Cavaness odpotoval v San Luis v Missouriju, kjer je živel sin in ga ubil z dvema streloma iz samokresa. Oče je sprva zanikal vsako odgovornost, kasneje pa je moral vsaj delno priznati, da je bil v San Luisu. Dejal pa je, da je sin sam sprožil strel iz samokresa. Oče naj bi nato proti truplu še enkrat ustrelil, zato da bi se zdelo, da gre za umor. Dejal je, da je hotel ženi prihraniti bolečino, ki bi ji jo prizadela vest, da je sin napravil samomor.

Ta pripoved ni prepričala sodnikov, ki so se izrekli, da je šlo za namerni umor. Sedaj čaka Cavaness še na obsodbo, ki jo bodo po ameriškem postopku izrekli čez nekaj dni. Grozi mu smrtna kazen v plinski celici.

RIM — Morda bodo v kratkem tudi v Italiji prodajali brezalkoholno pivo. Nov vladni zakonski osnutek o proizvodnji in trgovanju s pivom namreč priznava pravico do tega naziva tudi pijamam, ki imajo od 3 do 8 stopinj alkohola. Ukrep je že odobril senat, sedaj pa se z njim ukvarja poslanska zbornica. Novo zakonsko določilo prilagaja italijansko zakonodajo normativu drugih držav EGS v duhu rimske pogodbe o prostem trgovanju znotraj držav članic Evropske gospodarske skupnosti. Zakonsko določilo ne zadeva samo alkoholne stopnje, ampak tudi sestavo piva, način proizvodnje in način stekleničenja. Tako bi Italija lahko postala konkurenčna z drugimi evropskimi državami.

V Italiji 29 tovarn skupno proizvede letno več kot 10 milijonov hektolitrov piva. Od tega izvažajo samo 69 tisoč hl medtem ko Italija uvaža letno približno milijon 800 tisoč hl.

Kraljica in lepotica

LONDON — Britanska kraljica Elizabeth je v Kraljevskem gledališču sprejela igralko Joan Collins, ki nastopa v znani televizijski nadaljevanki Dinastija.

Kadar se neka ideologija obleče v vojaško uniformo

Izvoz islamske revolucije

TEHERAN — V regionalno vojno-politično igro razburkanega bližnjevzhodnega sveta stopajo novi tekmeči, ki ne spoštujejo dosedanja »pravila igre« in so zato nepredvidljivi in za mnoge nerazumljivi. Zaman bi njihove življenjepisne iskali po arhivih, celo v roku bornih 24 ur je skoraj nemogoče predvidevati, kaj bodo storiili.

Bližnjevzhodna dogajanja je nedvomno pospešilo dejstvo, da se je islam preoblekel v vojaško uniformo. Včerajšnji razlagalci korana so se preko noči prelevili v oborožene nosilce in zagovornike »islamske revolucije«. Svoje vojake so uspeli prepričati ne samo, da je treba za islam ubijati »nevernike«, temveč da je treba za vero žrtvovati tudi življenje.

Velik prispevek enega od takih svetenikov je zabeležil tudi iranski tisk. Ta »vzgladenež« je hodžatoleslam Ali Korani, Libanonec, ki je ustanovil islamsko organizacijo »al daua« (poziv) v Iraku in Libanonu. Ta »revolucionar«, kot ga imenuje iranski list »Abrar«, je nedavno postal »znanstvenik«, saj je dobil naziv »strokovnjaka za učenje svetovne revolucije«.

Tako priznanje je hodžatoleslam Korani dosegel s svojim zadnjim priročnikom, v katerem uči, kako se vodijo revolucije, seveda islamske. Ta »znanstvenik« pa je med drugim zadolžen, da v svetem mestu Komu vzdržuje zveze z revolucionarnimi gibanji v svetu.

V svojem priročniku hodžatoleslam Korani zatrjuje, da je s proučevanjem vse islamske zgodovine, od preroka Mohameda do današnjih libanonskih in afganistanskih razmer, odkril recept, ki je »splošno veljaven za ves svet«. Namesto dosedanjih akcij predlaga, da bi revolucionarno delo začeli v mošejah, šolah in drugih vzgojnih središčih, saj si lahko samo tako pripadniki »božje stranke« zagotovijo podporo ljudskih množic, brez katerih je vsaka revolucija obsojena na propad. Ta priročnik so Iranci že začeli izvažati širom v muslimanski svet, saj Iran dosledno zagovarja dolžnost, da mora svojo islamsko revolucijo izvažati v svet.

TEHERAN — Iranski arheologi so v hribovju Kan-Gombad v iranski pokrajini Ilam odkrili grobove prastarih prebivalcev Irana. Na podlagi radioaktivne analize v grobovih odkritih predmetov so določili, da je grobišče staro 4.500 let. V grobovih so našli bronaste sekire, kovinske igle in šila, kroglice iz ahata, glinene posode in glinene vaze za cvetje.

Odkriti predmeti bodo nedvomno omogočali, da bodo znanstveniki bolje razumeli, kako so prastari prebivalci Ilama živeli

Bolgarski prosvetni minister bi rad izboljšal disciplino v šoli Dijaki, ukazujem vam: mirno!

SOFIJA — Odlok bolgarskega prosvetnega ministrstva, s katerim so zaostrili zdajnjaj pozabljene disciplinske ukrepe o obnašanju srednješolcev v šoli in na javnem kraju, je povzročila številne komentarje tako med prosvetnimi delavci (profesorji) kot med dijaki in njihovimi roditelji. Ministrstvo je vse skupaj enostavno postavilo pred izvršeno dejstvo, ko je v pričetku šolskega leta objavilo disciplinske ukrepe in tudi kazni za tiste, ki jih ne bodo spoštovali.

Predpsem s tem odlokom dijakom predpisujejo nošnje uniform črne, si ve ali vsekakor nekriceče barve, na katere si bodo na vidnem kraju morali pripeti šolski znak. Vanje se bodo morali stalno oblačiti, izjema bodo samo šolske počitnice. Dijakom nadalje strogo prepovedujejo kajenje in uživanje alkoholnih pijač.

Največ komentarjev pa je povzročil tisti del odloka, s katerim dijakom prepovedujejo zadrževanje na ulici ali v javnih lokalih po 21. uri, če niso v družbi staršev. Prosvetnim delavcem in mladinskim voditeljem so predpisali »večerno uro«, neke vrste zaporo, ki so jo poznali prva povojna leta in pred vojno. Mnogi so to proglasili za razvednotenje spoštovanja svobode in mladinskih pravic. Kako pojasniti mlademu človeku, se sliši med ko-

mentarji, ki je prodril v tajnosti kompjuterske tehnike, naj ga mrak ne zaloti na ulici?

Učencem so razdelili dijaške knjižice, ki so jih dolžni pokazati na zahtevu policije ali drugih oblasti. Proti tistemu študentu, ki se ne ravna »po črki in duhu« odloka bodo sprejeli najrazličnejše sankcije: zmanjšali mu bodo oceno v vedenju, izključili ga bodo lahko iz šole in poslali na popravno delo; staršem kaznovanih dijakov pa bodo prisodili globe.

Iz vsega tega izhaja, kar med drugim tudi javno govorijo, da je namreč v poslednjih letih zaskrbljujoče upadla disciplina v bolgarskih šolah. Nespodobnemu obnašanju dijakov so botrovali številni prosvetni delavci. Navajajo, denimo, primere, ko profesorji kadijo skupno z dijaki, ali da sodelujejo na dijaških zabavah, kjer vsi skupaj, prosvetni delavci in dijaki izdatno popivajo.

K rušenju disciplinskih določil pa prispevajo tudi starši. Nekateri izkoriščajo svoj vodilni položaj in priškojajo na profesorje, da dijakom pohlantajo dobre reče in tudi uspešno opravljene razrede. Med njimi so tudi takšni profesorji, ki sprejemajo pritisk staršev »iz strahu« ali pa zato, da bi bili »deležni protiuslug«.

Po pisanju časnikov največ skrbi vzbuja zapuščenje učnih ur, množično ponavljanje razredov (po dva, tri ali večkrat) ali pa da enostavno prekinejo šolanje. Vodilni bolgarski dnevnik Rabotničeško delo je opozoril, da »naša družba ne more ne biti vznemirjena zaradi takšnih pojavov, ki bodo kvarno delovali na družbeni razvoj v prihodnjih letih.« Več kot polovica danes zaposlenih v bolgarski industriji nima nitj srednješolske izobrazbe, medtem ko je med delavci samo 25 odstotkov kvalificiranih, piše ta dnevnik.

Pred sprejetjem odloka so uvedli strogo evidentiranje vseh oseb, starih med 15 in 30 let, če nimajo stalne zaposlitve in se redno ne šolajo. Občine morajo vsake tri mesece popisati nezaposlene mladince. Vsakdo, ki je vpisan v kartoteko nezaposlenih, si lahko sam izbere delo, vendar samo v proizvodnji in sicer tako da obiskuje tečaj za prekvalifikacijo za deficitarne poklice. Tisti mladinci, ki se vsemu temu izognejo in se po končani srednji šoli ne zaposlijo, lahko pošljejo na najboljševalno delo ali jih kaznujejo z globo.

Zaradi uvedbe strogih kriterijev pri sprejemnih izpitih na fakultetah, kjer na nekaj stotin kandidatov sprejmejo morda deset, je v zadnjih letih sila spremenilo odnos srednja šola — studij — zaposlovanje. Številni dijaki, ki so po zaslugi staršev sklenili srednjo šolo, niso zaposleni in čakajo dobro priložnost za vpis na univerzo, ker se s samo srednjo šolo ne želijo zaposliti. Seveda to ni pogodu domačemu gospodarstvu, ki potrebuje delovno silo in se proti takšnim primerom bori, ker hoče zmanjšati število mladih z nedokončano srednjo šolo in prostovoljno nezaposlenih. Težnja države je, da se, četudi pod pritiskom, vključijo v gospodarstvo.

LONDON — Časnikar škandalskega The Sun je z neveljavno prepustnico prelisčil varnostno nadzorno službo v Heathrowu, poglavitem londonskem letališču, kjer se je zadržal v častnem salonu, namenjenem kraljevski družini, in se je fotografiral v kabini concordata. Vse to v času, ko je trajalo alarmno stanje po večini evropskih letališč zaradi ugrabitev, ki jih napovedujejo pred prazniki. Časnikar bi lahko izvedel bombni atentat in se odpeljal s concordatom.

Ljubezen ob jezeru

Po romanu J. O. Curwooda ilustriral Ž. Lordanič
besedilo priredil Ciril Gale

"PETER, NAJBREŽ JE PRIHAJA... TUKAJ SE POBOSTO SESTAJAVA... POKLIČALA BA BOM, DA BO ZIMPREJ TU." JE REKLA MINA, TODA DONALD MC REA JE UBOVARJAL: "NE! NE! NIKAR DANE KLICITE!"

"PROSEM, DA ME VIDI... PRISIL SEM SVAJI ZATI, DA BI JAZ VIDEL MINA... IZ KAKRŠA SKRIVALIŠČA. POLICIJA ME SE VEDNO NEKLANJA, PETER O IMEL OB MENI NEZANOSNO ZIVENJE, ZATO SEM BA BIL POSLAL V SINOKU. ZDAJ PA NISEM VEČ MOBEL ZDRŽATI... TAKO SILNO SEM SI ZELE SE ENKRAT VIDETI SINA..."

"PRIPEVALA BOM PETRA, NORATA SE SREČATI," JE REKLA MINA, DONALD JE ZAHITEL: "NAJ PRIDE SEM NA TOLE JASO... GLEDAL VAJU BOM, SLRIT ZA GRMOVJEM, NICESAR MI NE POVEJTE, PROSIM VAS!"

"MINA JE POHITELA PROTI PETRU."

"KMALU STA SE SEŠLA, SAJ JE BIL FANT ŽE NA FOTI."

"OBJELA STA SE IN SE VRNILA NA JASO... MINA JE BILA ZELO VZNEMIRJENA, SAJ JE VEDELA, DA JUPETROV OČE OPAZUJE."

Slikanje mu je življenjska potreba

ZIMBABWE — Dvanajstletni John Musa ima slikarsko žilico. Ker ima hrome roke, slika tako, da barvne svinčnike drži v ustih.